

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Cob/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1217217295
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1217217295.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, v právnej veci žalobcu: Platíť sa oplatí s.r.o., Mostová 2, 811 02 Bratislava, IČO: 45 684 618, zast. Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanému: Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, IČO: 35 763 469, zast. JUDr. Tomáš Sokol, advokát, Špitálska 10, 814 99 Bratislava, o zaplatenie istiny 5.990.596,49 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/199/2017-3616 zo dňa 23. septembra 2022, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/199/2017-3616 zo dňa 23. septembra 2022 v napadnutej časti I., III., IV., V. a VI. výroku potvrdzuje.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania o žalobe žalobcu v rozsahu 40,32 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobca má proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania o vzájomnej žalobe žalovaného, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) I. výrokom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.587.036,62 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne:

- zo sumy 1.037.181,43 Eur od 04.09.2017 do zaplatenia,

- zo sumy 549.855,19 Eur od 03.02.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. výrokom súd konanie o žalobe žalobcu v časti o zaplatenie istiny 672.722,58 Eur a úroku z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 672.722,58 Eur od 09.11.2018 do zaplatenia zastavil. III. výrokom vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol. IV. výrokom súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu v rozsahu 47,02%, o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. V. výrokom súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietol. VI. výrokom súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovaného v plnom rozsahu, o výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Rozhodol tak s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1, 2, 4, 5, § 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou po jej zmenách domáha od žalovaného zaplatenia sumy 1.587.036,62 Eur s príslušenstvom z dôvodu vrátenia odplaty zaplatenej za postúpenie sporných pohľadávok

- podľa 1. Odovzdávacieho protokolu vo výške 1.037.181,43 Eur (15% zo sumy 6.914.542,86 Eur, ktorá predstavuje súhrnu sumu postupovaných pohľadávok ktorých právnym základom mal byť nárok na zmluvnú pokutu, deaktiváciu poplatok a upomienku),
- podľa 2. Odovzdávacieho protokolu vo výške 549.855,19 Eur (20% zo sumy 2.749.275,94 Eur, ktorá predstavuje súhrnu sumu postupovaných pohľadávok, ktorých právnym základom mal byť nárok na zmluvnú pokutu, deaktiváciu poplatok a upomienku),
- nároku na zaplatenie 302.939,91 Eur predstavujúcej skutočnú škodu vzniknutú žalobcovi spočívajúcu v úrokových nákladoch vynaložených žalobcom na zabezpečenie finančných prostriedkov na zaplatenie odplaty žalobcom žalovanému vo vzťahu k neexistujúcim a nepostúpeným pohľadávkam,
- nároku na zaplatenie sumy 3.427.897,38 Eur ako ušlý zisk žalobcu spočívajúci v nemožnosti vymáhať pohľadávky, ktoré mu mali byť postúpené- určené ako 33,33% zo sumy 10.284.720,63 Eur (6.914,542,86 Eur +2.749.275,94 Eur + 620.901,83 Eur).

Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi žalobcom ako postupníkom a žalovaným ako postupcom bola uzavretá Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok č. 0120150570, na základe ktorej si žalobca a žalovaný dohodli vzájomné práva a povinnosti týkajúce sa postúpenia pohľadávok z postupcu na postupníka. Samotné postúpenie sa následne realizovalo na základe odovzdávacích protokolov. Žalobca neskôr zistil, že predmetom údajného postúpenia pohľadávok z postupcu na postupníka mali byť i pohľadávky, ktorých právnym základom mal byť nárok žalobcu na zmluvnú pokutu medzi žalovaným a jeho klientami, nárok na tzv. deaktiváciu poplatok (poplatok za prerušenie poskytovania služby, poplatok za obmedzenie poskytovania služby) a nárok žalobcu na poplatok za upomienku, ktoré sú dohodnuté/požadované neplatne. Na základe toho, že v prípade týchto pohľadávok sa jedná o neexistujúce pohľadávky založené na neprijateľných zmluvných podmienkach, tieto nároky/pohľadávky žalovanému voči jeho klientom nevznikli, neexistovali a neexistujú a preto ani nemôžu a nemohli byť predmetom postúpenia zo žalovaného na žalobcu. Neplatnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky je daná ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, kedy sa jedná o neplatnosť absolútnu, danú od počiatku. Tiež namietal neplatnosť právneho úkonu postupom podľa ustanovení § 37 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný si vzájomnou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie 997.134 Eur spolu s príslušenstvom a na náhradu trov konania pozostávajúca zo zaplatenia

- 591.629 Eur, po zohľadnení korekcie (5% z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 1. Odovzdávacieho protokolu),
- 155.505 Eur po zohľadnení korekcie (10 % z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 3. Odovzdávacieho protokolu),
- zmluvnej pokutu v sume 250.000 Eur (dohodnutej v zmysle čl. II ods. 6 Rámcovej zmluvy pre prípad nesplnenia povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu v dohodnutej výške za postúpené pohľadávky), dôvodiac, že nakoľko si žalobca uplatnil voči žalovanému v súlade s čl. VII ods. 1 písm. j) Rámcovej zmluvy nárok na vrátenie časti odmeny za postúpené pohľadávky, čím sa celková výška druhej časti odmeny za pohľadávky postúpené podľa prvého odovzdávacieho protokolu znížila na čiastku 591.629 Eur, žalobca je povinný zaplatiť z tejto časti odmeny celkom 591.629 Eur. Celková hodnota postupovaných pohľadávok v zmysle 1. Odovzdávacieho protokolu zodpovedala sume 12.032.070,95 Eur, z toho 15% z celkovej hodnoty postupovaných pohľadávok predstavovalo sumu 1.1804.810,64 Eur, ktorú žalobca uhradil a 5% z hodnoty postupovaných pohľadávok tvorilo sumu 601.603,55 Eur, ktorú žalobca žalovanému neuhradil. Rovnako si žalobca uplatnil voči žalovanému v súlade s čl. VII ods. 1 písm. j) Rámcovej zmluvy nárok na vrátenie časti odmeny za postúpené pohľadávky, čím sa celková výška druhej časti odmeny za pohľadávky postúpené podľa 3. Odovzdávacieho protokolu znížila na čiastku 155.505 Eur, žalobca je povinný zaplatiť z tejto časti odmeny celkom 155.505 Eur. Celková hodnota postupovaných pohľadávok v zmysle 3. Odovzdávacieho protokolu zodpovedala sume 1.583.277,90 Eur, z toho 10% z celkovej hodnoty postupovaných pohľadávok predstavovalo sumu 158.327,79 Eur, ktorú žalobca uhradil a rovnako druhú platbu 10 % z hodnoty postupovaných pohľadávok a to do 31.02.2017, ktorú žalobca žalovanému neuhradil. Žalobca si ďalej so žalovaným dojednal v čl. II ods. 6 Rámcovej zmluvy zmluvnú pokutu pre prípad nesplnenia povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu v dohodnutej výške za postúpené pohľadávky, pričom výška zmluvnej pokuty činí 250.000 Eur.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobca ako postupník so žalovaným ako postupcom uzatvoril dňa 27.08.2015 Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0120150570, na základe ktorej si žalobca a žalovaný dohodli podmienky, za ktorých boli následne uskutočnené postúpenia pohľadávok žalovaného žalobcovi na základe 1. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok zo dňa 04.09.2015, 2. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok

zo dňa 04.02.2016, 3. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2016. Prílohou odovzdávacích protokolov bol Zoznam konkrétnych postupovaných pohľadávok, ktoré boli príslušným odovzdávacím protokolom postúpené, pričom konkrétne pohľadávky predstavovali pohľadávky postúpené podľa výberu postupcu (žalovaného) zo svojich akýchkoľvek pohľadávok. Šlo o pohľadávky žalovaného voči jeho zákazníkom za poskytnuté služby v zmysle Zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich dodatkov uzavretých podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, respektíve zo Zmlúv o pripojení a ich dodatkov uzavretých podľa predošlej právnej úpravy § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách. Konkrétne išlo o postupované pohľadávky žalovaného voči fyzickým osobám- podnikateľom alebo právnickým osobám, fyzickým osobám- nepodnikateľom za poskytnuté elektronické komunikačné služby a ďalšie dodané plnenia, fyzickým osobám- nepodnikateľom zo zmluvných dojednaní o zmluvnej pokute za porušenie zmluvných bola pevne určená vo forme tzv. fixnej zmluvnej pokuty, alebo plynutím času plnenia zmluvy klesala vo forme tzv. regresívnej zmluvnej pokuty, deaktivčných poplatkoch za obmedzenie poskytovania služby pre neplatenie, prerušenie poskytovania služby pre neplatenie a poplatku za upomienku oneskorenej platby.

Žalobca svoj nárok odôvodňoval tým, že časť postupovaných pohľadávok, v rozsahu sporných pohľadávok neexistuje, pretože mali vzniknúť z neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú byť podľa § 53 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Sporné pohľadávky teda podľa žalobcu nevznikli, neexistovali a neexistujú. Za sporné pohľadávky žalobca označil pohľadávky, ktorých právnym základom mal byť nárok žalobcu na zmluvnú pokutu medzi žalovaným a jeho klientami, nárok žalobcu na tzv. deaktivčný poplatok (poplatok za prerušenie poskytovania služby a poplatok za obmedzenie poskytovania služby) a nárok žalobcu na poplatok za upomienku, ktoré žalobca považoval za neplatne dohodnuté. Nakoľko išlo o neexistujúce pohľadávky založené na neprijateľných zmluvných podmienkach, tieto pohľadávky žalovanému voči klientom nevznikli, neexistovali a neexistujú, a preto ani nemôžu a nemohli byť predmetom postúpenia zo žalovaného na žalobcu.

Základnú prejudiciálnu otázku, ktorú súd riešil v tomto konaní, bola otázka, či časť Rámcovej zmluvy o postúpení, ktorou boli postúpené pohľadávky, ktorých vznik si žalovaný odvodzoval od neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je v tejto časti platná a či žalobca bol žalovanému povinný zaplatiť odplatu za postúpené pohľadávky.

Súd uviedol, že predmetom postúpenia môže byť len určitá pohľadávka a najmä existujúca, t. j. právo na plnenie od dlžníka. Pohľadávka, ktorej vznik sa odvodzuje od absolútne neplatného ustanovenia zmluvy, teda pohľadávka, ktorá nikdy nevznikla, nemôže byť ani postúpená zmluvou o postúpení. Absolútna neplatnosť pôsobí priamo zo zákona a to od počiatku a bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovoľá. Z toho dôvodu právne účinky takéhoto právneho úkonu ani nevzniknú - teda nedôjde k vzniku, zmene ani zániku práv a povinností, ktoré s nimi zákon spája. Nakoľko žalovaný vlastníkom týchto pohľadávok nikdy nebol, nemohol ich ani postúpiť na žalobcu. Z tejto skutočnosti opäť logicky vyplýva, že ani žalobca sa nestal vlastníkom tejto pohľadávky a žalobcovi nemohla vzniknúť povinnosť žalovanému zaplatiť odplatu za postúpenie pohľadávky, nakoľko k žiadnemu postúpeniu tých pohľadávok, ktorých vznik sa odvodzuje od absolútneho neplatného ustanovenia zmluvy nedošlo.

Vo vzťahu k zmluvnej pokute uviedol, že zmluvné dojednania žalovaného, na ktorých tento zakladal pohľadávky voči svojim klientom, a ktoré následne mal záujem postúpiť žalobcovi týkajúce sa zmluvných pokút, boli neplatne dojednané najmä z nasledovných dôvodov: neboli individuálne dojednané; neboli dohodnuté v rovnakej výške, bez ohľadu na to, kedy došlo k porušeniu povinnosti; zmluvná pokuta bola dohodnutá v neprimeranej výške vo vzťahu k zabezpečovanej povinnosti; zmluvná pokuta, ktorá bola dojednaná len ako zaťažujúca spotrebiteľa; zmluvná pokuta bola dojednaná pre široký okruh porušení povinností spotrebiteľom. Prehľad znení ustanovení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným žalobca súdu doručil s tým, že žalobca navrhoval aby žalovaný, ako autor zmluvnej dokumentácie, predložil i prípadne iné ako žalobcom uvedené formulácie zmluvných pokút, od ktorých odvodzoval na žalobcu postupované nároky na zaplatenie zmluvnej pokuty, na základe ktorých by súd mohol vyhodnotiť a posúdiť to, ktoré dojednania o zmluvnej pokute považuje za platné a ktoré za neplatné. Žalovaný na návrh žalobcu nereagoval. Neprijateľnosť zmluvných dojednaní žalovaného týkajúcich sa zmluvných pokút bola súdmi Slovenskej republiky opakovane judikovaná, alebo aspoň konštatovaná napr. rozsudkom Okresného súdu v Žiline č.k. 4C/93/2012 zo dňa 24.08.2012, rozsudkom Okresného súdu Komárno č.k. 8C/204/2012 zo dňa 01.07.2013, rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 15C/309/2013 zo dňa 09.01.2014, rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 27C/15/2015 zo dňa 17.02.2016, pričom tieto súdne rozhodnutia obsahujú výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ktorá nárok na zmluvnú pokutu, či povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, obsahuje. Neprijateľnosť zmluvnej

podmienky spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio a to bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca v tomto konaní postavenie spotrebiteľa nemá.

Čo sa týka zmluvného dojednaní žalovaného, na ktorých tento zakladal pohľadávky voči svojim klientom a ktoré sa pokúsil postúpiť žalobcovi týkajúce sa zaplatenia poplatku za upomienku v hodnote 4,99 Eur a tzv. deaktivčných poplatkov, poplatku za obmedzenie 19,80 Eur a poplatku za prerušenie služby 19,80 Eur, ktoré okrem dôvodu neplatnosti primerane ako pri zmluvnej pokute pre ne platí i to, že upomínanie, prerušenie či obmedzenie služby sú uvedené len vo všeobecných obchodných podmienkach žalovaného a samotné vyčíslenie požadovanej sumy je uvedené len v cenníkoch žalovaného, ktoré pripravoval jednostranne žalovaný. Uvedené deaktivčné poplatky a upomienky voči fyzickým osobám spotrebiteľom sú s ohľadom na rozhodovaciu činnosť súdov tiež neprijateľnými zmluvnými pokutami, keďže sú v rozpore s teóriou skutočného plnenia, ktorá hovorí o tom, že za neprijateľnú sa považuje zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Neprijateľnosť zmluvných dojednaní žalovaného, týkajúcich sa poplatku za obmedzenie a prerušenie poskytovania služby a sankčného poplatku za upomienku, bola súdmi Slovenskej republiky opakovane judikovaná, alebo aspoň konštatovaná napr. rozsudkom Okresného súdu v Dolnom Kubíne č.k. 5C/45/2015 zo dňa 29.04.2015, rozsudkom Okresného súdu Dolnom Kubíne č.k. 5C/62/2015 zo dňa 20.05.2015, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 9C/78/2016, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 9C/262/2015, pričom tieto súdne rozhodnutia obsahujú výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky dohodnutej žalovaným.

Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že neplatnosť je určená záväzne len medzi účastníkmi zmluvy ako stranami sporu a výlučne v ich vzájomnom právnom vzťahu, ktorý bol predmetom posúdenia súdu v konkrétnom súdnom konaní, a že konkrétnemu dodávateľovi z toho vyplýva len povinnosť zdržať sa uplatňovania takej zmluvnej podmienky voči spotrebiteľom do budúcnosti. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV.ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011 v ktorom vyslovil, že súd nemôže sám rozlišovať medzi konaniami jednotlivých zákazníkov žalobcu, najmä rozlišovať pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok pohnútky spotrebiteľov, ktorí od počiatku mali v úmysle porušiť povinnosti od tých, ktorých okolnosti donútili porušiť zmluvnú povinnosť, pretože takéto uplatnenie nárokov musí rozlíšiť a rozdeliť už samotná formulácia zmluvných ustanovení, ale musí vždy posudzovať charakter zmluvných dojednaní v súvislosti s aplikáciou na neurčitý okruh spotrebiteľov. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá.

Zmluvná podmienka určená právoplatným súdnym rozhodnutím za neprijateľnú sa považuje za neplatnú, pričom nie je rozhodujúce, ktorý zo všeobecných súdov Slovenskej republiky rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. „Ustanovenie odseku 1 (pozn. § 53) v platnom znení tak sústreďuje jednak zákonný zákaz používať neprijateľné zmluvné podmienky a práve uvedený zákonný zákaz je prvotným dôvodom absolútnej neplatnosti akýchkoľvek zmluvných podmienok a súčasne jeho porušenie vedie k aktivovaniu verejnoprávnych prostriedkov ochrany práva spotrebiteľa na strane orgánov kontroly vnútorného trhu.“ Dodávateľ tak nemôže používať túto podmienku alebo podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými ďalšími spotrebiteľmi. Toto ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v čl. 7 ods.1 ukladá členským štátom EÚ povinnosť zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Zo znenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že povinnosť zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky (a teda aj povinnosť zdržať sa uplatňovania si plnenia z nej) sa viaže na pôvodného dodávateľa, ako aj na každého jeho právneho nástupcu. Z uvedeného dôvodu ani žalobca ako postupník nesmie uplatňovať nárok vyplývajúci z právoplatne judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Účelom takejto právnej úpravy je, aby aj ostatní spotrebiteľia boli chránení pred konaním dodávateľa, v dôsledku ktorého by mohla vzniknúť nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Ďalším používaním neprijateľnej zmluvnej podmienky a uplatňovaním nárokov na základe takejto podmienky vytvára dodávateľ protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky by bolo v rozpore so zákonom. Ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov.

Vzhľadom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka súd nemusel (nemohol) podrobiť uvedenú zmluvnú podmienku opätovnému skúmaniu, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná

a iný postup by relativizoval ciele spotrebiteľského práva zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

Súd v tejto časti dospel k záveru, že pokiaľ spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky je v tejto časti absolútne neplatná. Na základe takýchto neprijateľných zmluvných podmienok nemôže vzniknúť žiadne právo teda ani nárok žalovaného na zaplatenie zmluvných pokút, poplatkov za odpojenie a upomienok nemohol nikdy riadne a platne vzniknúť. Keďže tento nárok nikdy nevznikol, nemohol byť ani predmetom zmluvy o postúpení, nakoľko predmetom postúpenia môže byť len existujúca pohľadávka a môže to byť iba právo zo záväzkového vzťahu. Preto súd dospel k záveru, že Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok je v tých častiach, v ktorých boli postupované pohľadávky, ktoré nikdy neexistovali, neplatná.

Na tomto nič nemenia ani ustanovenia zmluvy ktoré mali riešiť tzv. spornosť pohľadávok z hľadiska práva a z hľadiska rozhodovania súdu súd nemôže žiadnu pohľadávku určiť za spornú. Vždy musí určiť či ide o jestvujúcu pohľadávku alebo pohľadávku nejestvujúcu. Zdôraznil, že súd nekonštituuje neprijateľnú podmienku ale deklaruje nečestnú podmienku ktorá je v zmluve od jej vzniku. Tak, ako rozhodnutia súdov v konaniach v ktorých sa rozhoduje o nárokoch uplatnených voči spotrebiteľom, tak aj v tomto konaní, pokiaľ súd rozhodol o tom, že zmluvy obsahovali neprijateľné zmluvné podmienky, takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím konštitutívnym, ale rozhodnutím deklaratórnym. Takýto stav trvá odvtedy odkedy ho žalovaný svojím správaním vytvoril, teda kedy do zmlúv zahrnul neprijateľné zmluvné podmienky na základe nich sa domáhal úhrady od svojich zákazníkov. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie časti žalovanej sumy, ktorá zodpovedá žalobcom už poskytnutej odplate za pohľadávky, ktoré mali vzniknúť na základe neplatných ustanovení spotrebiteľských zmlúv.

Rozsah týchto neexistujúcich nárokov medzi sporovými stranami sporný nebol, nakoľko bol v rámci tohto konania žalobcom opakovane vymedzený a žalovaný ho nespochybnil. Medzi sporovými stranami nie je sporné ani to, aký mal byť základ vzniku týchto nárokov. Celková suma neexistujúcich zmluvných pokút voči spotrebiteľom zaradených žalobcom do Odovzdávacích protokolov bola 9.103.782,31 Eur (v 1. Odovzdávacom protokole celkom za 6.166.473,72 Eur, v 2. Odovzdávacom protokole celkom za 2.475.712,23 Eur, v 3. Odovzdávacom protokole celkom za 461.596,36 Eur). Celková suma neexistujúcich poplatkov za obmedzenie alebo prerušenie poskytovania služby (tzv. deaktivčných poplatkov) voči spotrebiteľom zaradených žalobcom do Odovzdávacích protokolov bola 900.190,63 Eur (v 1. Odovzdávacom protokole celkom za 591.269,45 Eur, v 2. Odovzdávacom protokole celkom za 204.284,44 Eur, v 3. Odovzdávacom protokole celkom za 104.636,74 Eur). Celková suma neexistujúcich poplatkov za upomienky voči spotrebiteľom zaradených žalobcom do Odovzdávacích protokolov bola 280.747,69 Eur (v 1. Odovzdávacom protokole celkom za 156.799,69 Eur, v 2. Odovzdávacom protokole celkom za 69.279,27 Eur, v 3. Odovzdávacom protokole celkom za 54.668,73 Eur).

K vzájomnej žalobe žalovaného, ktorá spočívala zo sumy 997.134 Eur spolu s príslušenstvom pozostávajúca zo zaplatenia sumy 591.629 Eur, po zohľadnení korekcie (5 % z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 1. Odovzdávajúceho protokolu.), sumy 155.505 Eur po zohľadnení korekcie (10 % z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 3. Odovzdávajúceho protokolu) a z nároku žalovaného na zmluvnú pokutu v hodnote 250.000 Eur pre prípad nesplnenia povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu v dohodnutej výške za postúpené pohľadávky v zmysle čl. II ods. Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok súd uviedol, že nakoľko dospel k záveru, že predmetom postúpenia boli neexistujúce pohľadávky, nemohol priznať nárok žalovaného, ktorým si uplatňoval zaplatenie odplaty za postúpenie takýchto neexistujúcich pohľadávok a samozrejme ani sankciu za neuhradenie takejto odplaty.

Ďalšou časťou žalobcových nárokov bol nárok na zaplatenie náhrady škody. Žalobca požadoval náhradu vo forme skutočnej škody, ktorá mala zodpovedať nákladom na zaplatenie úrokov z úverov, ktoré si mal žalobca zaobstarať za účelom zaplatenia odplaty za postúpenie pohľadávok ako aj ušlého zisku.

Žalobcom vyčíslená škoda mala spočívať v úrokových nákladoch vynaložených žalobcom na financovanie odplaty za postúpenie nepostúpených neexistujúcich pohľadávok prostredníctvom úverových prostriedkov. Tu mal súd za to, že žalobca preukázal splnenie iba jednej z troch podmienok pre vznik nároku na náhradu škody, a to protiprávneho konania žalovaného. Samotný vznik a ani príčinná súvislosť medzi zaplatením úrokov a úhradou časti odplaty za postúpenie pohľadávky, ktoré v skutočnosti postúpené neboli však preukázaná nebola. Žalobca neprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali skutočnú úhradu úrokov v ním tvrdenej výške (teda skutočný vznik škody) a nepreukázal, ba ani len neposkytol skutkové tvrdenia o príčinnej súvislosti ním vyčíslenými úrokmi a vznikom škody. Škodu v podobe úrokových nákladov by súd mohol žalobcovi priznať iba v takom prípade, ak by žalobca poskytol súdu také skutkové tvrdenia a dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že žalobca čerpal konkrétny úver, s konkrétne stanovenou úrokovou sadzbou, splátky tohto úveru a teda aj úroky, skutočne

uhrádzal a prostriedky získané úverom použil na financovanie kúpy neexistujúcich pohľadávok od žalovaného. Vzhľadom, že z vykonaného dokazovania takéto skutočnosti nevyplývajú, súd nemohol žalobcovi náhradu takejto skutočnej škody priznať.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu spočívajúci v ušlom zisku súd uviedol, že v prípade žalobcu by bolo možné považovať taký zisk, ktorý by bol dosiahnutý v prípade ak by zmluva neobsahovala pohľadávky, ktoré v skutočnosti neexistovali a žalobca by nezaplatil úhradu za tieto pohľadávky. Ušlý zisk v žiadnom prípade nemožno považovať taký zisk, ktorý by mal žalobca dosiahnuť v prípade ak by neplatné a nikdy neexistujúce pohľadávky reálne existovali. V prípade žalobcu by bolo nutné preukázať aký zisk by dosiahol ak by súčasťou zmluvy o postúpení boli iba skutočne reálne existujúce pohľadávky resp. ak by neuhradil odplatu týchto pohľadávok. Z vykonaného dokazovania však tieto skutočnosti opäť nevyplývajú.

Na základe uvedeného súd konštatoval, že žaloba žalobcu je dôvodná v časti uplatnenia nároku na vrátenie časti odplaty zaplatenej na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok v zmysle 1. a 2. Odovzdávacieho protokolu za pohľadávky, ktoré postúpené neboli. Žalobca nepreukázal existenciu samotného nároku na náhradu škody, keďže nepreukázal vznik a príčinnú súvislosť medzi zaplacením úrokov a úhradou časti odplaty za postúpenie pohľadávky, ktoré v skutočnosti postúpené neboli. Rovnako nepreukázal vznik ušlého zisku. Súd preto žalobu žalobcu v tejto časti zamietol. Žalovaný mal v konaní o žalobe úspech v časti, preto mu prináleží pomerná časť náhrady trov konania vo výške 47,02 %. Nakoľko mal žalobca v konaní o vzájomnej žalobe plný úspech, súd priznal žalobcovi v konaní o vzájomnej žalobe náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca v časti III. a IV. výroku. Svoje podanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Uviedol, že s ohľadom na veľký rozsah podkladov sa mohlo stať, že pri rozhodovaní o nároku na zaplatenie 302.939,91 Eur s príslušenstvom ako skutočnej škody spočívajúcej v úrokových nákladoch, došlo zo strany súdu k prehliadnutiu niektorých podaní, resp. skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov. Súd potom niektoré dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, v tejto časti žalobcom uplatneného nároku zrejme nevykonal. Ak súd tieto dôkazy aj vykonal (z napadnutého rozsudku to nie je zrejme), súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nezistil skutkový stav, ktorý žalobca v konaní popísal a na základe ktorého si žalobca uplatňuje svoj nárok voči žalovanému. Žalobca na podporu svojich tvrdení k skutočnej škode spočívajúcej v úrokových nákladoch súdu urobil a predložil najmä nasledovné podania, skutkové tvrdenia a dôkazy. K financovaniu odplaty za postúpenie, k výške pôžičiek a úveru, k úrokovej sadzbe žalobcu súdu podaním zo dňa 03.05.2019 predložil zmluvnú dokumentáciu medzi žalobcom a jeho veriteľmi, a to: Zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou TIPSPORT a.s. dňa 25.08.2015 a jej dodatok zo dňa 23.08.2016, Zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou TIPSPORT a.s. dňa 08.02.2016 a jej dodatok zo č. 1 zo dňa 02.01.2017, dodatok č. 2 zo dňa 13.12.2017, dodatok č. 3 zo dňa 13.01.2018, Zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou TIPSPORT a.s. dňa 07.06.2016, Smlouva o úvere uzavretá medzi žalobcom a obchodnou spoločnosťou Easy Beroun s.r.o. dňa 25.01.2017 a jej dodatok č. 1 zo dňa 06.07.2018. Podaním zo dňa 23.01.2020 žalobcu súdu predložil i prehľad žalobcových úhrad úrokov vo vzťahu k všetkým zmluvám, na základe ktorých žalobca získal finančné prostriedky na úhradu odplát za postúpenie pohľadávok žalovanému; výpisy z účtu k úhradám úrokov žalobcom k jednotlivým pôžičkám a úveru. Uzavretie uvedených zmlúv o pôžičke a zmluvy o úvere v konkrétnom čase, uzavretie ich dodatkov, ich obsah, prijatie pôžičiek a úveru žalobcom, splácanie úrokov z týchto pôžičiek a úveru žalobcom svojim veriteľom, zaplatenie odplaty za postúpenie žalovanému v konkrétnej výške a v konkrétnom čase medzi stranami v konaní sporné nebolo. Žalobca tvrdil, že svojimi tvrdeniami a dôkazmi osvedčil, že i/ čerpal konkrétne 3 vyššie upresnené pôžičky a 1 úver, ii/ s konkrétne stanovenou úrokovou sadzbou (13 % ročne), iii/ úroky z týchto pôžičiek a úveru skutočne uhrádzal, iv/ prostriedky získané pôžičkami a úverom použil i na financovanie kúpy neexistujúcich pohľadávok od žalovaného. S ohľadom na uvedené vyššie a hlavne zo skorších skutkových tvrdení žalobcu a zo skôr predložených dôkazov je zrejme i/ účelové poskytnutie úverov a pôžičky (na úhradu odplaty za postúpenie žalovanému); ii/ bezprostredná časová súvislosť a následnosť medzi uzavretím uvedených 3 zmlúv o pôžičke a zmluvy o úvere, termínom, v ktorom mali veritelia žalobcovi pôžičky a úver poskytnúť a úhradou žalobcom žalovanému na odplatu za postúpenie pohľadávok; iii/ ekvivalent medzi výškou

pôžičiek a sumou platby poukázanej žalobcom žalovanému na úhradu odplaty za postúpenie. Navrhol, aby odvolací súd na prejednanie tejto časti žalobcom uplatneného nároku nariadil pojednávanie a na tomto pojednávaní doplnil dokazovanie vyššie uvedenými dôkazmi, resp. dokazovanie zopakoval a vychádzal i z (opakovaných) skutkových tvrdení žalobcu k tejto časti žalobcom uplatneného nároku.

Čo sa týka uplatneného nároku na ušlý zisk žalobca uviedol, že k ušlému zisku vo svojom podaní zo dňa 09.11.2018 tvrdil - jeho výšku vypočítal - ako skutočný ušlý zisk na základe konkrétne špecifikovaného vymáhania pohľadávok so žalovaným. K tomuto výpočtu žalobcu žalovaný namietal len toľko, že od zisku 33,33 % je nutné odpočítať 20 % ako odplatu za postúpenie pohľadávok. Okrem toho však žalobca vo svojom podaní zo dňa 09.11.2018 osobitne uviedol i to, že v poctivom obchodnom styku za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká, mohol dosiahnuť úspešnosť vymáhania minimálne vo výške 33,33 %. Pri tomto určení žalobca mohol dôvodne vychádzať i z iného projektu, ktorý sa realizoval viac ako 5 rokov. Mieru úspešnosti minimálne 33,33 % (pri poctivom obchodnom styku za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká), mieru úspešnosti žalobcu v inom projekte (postupne od 45,48 % do 26,40 %) žalovaný nerozporoval. Schopnosti a možnosti žalobcu dosiahnuť uvedenú úspešnosť žalovaný nespochybňoval, práve naopak. Vyššie uvedenej úspešnosti 33,33 % pri porušení povinnosti žalovaného postúpiť žalobcovi pohľadávky v objeme 10.284.720,63 Eur, ktorých veriteľom sa žalobca nestal, zodpovedá príjem vo výške 3.427.897,38 Eur. Pokiaľ ide o vznik škody, pokiaľ si žalobca voči žalovanému uplatňuje nárok na náhradu ušlého zisku, tu sa vychádza z obvyklého priebehu veci. Zákon tiež umožňuje, aby poškodený namiesto skutočne ušlého zisku požadoval abstraktné určený ušlý zisk. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť medzi konaním, alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (škodou), podľa žalobcu je táto, tak ako ju vymedzuje a popisuje súd (v bode 94. odôvodnenia napadnutého rozsudku) v tomto prípade osvedčená. Príčinou toho, že nedošlo k rozmnoženiu majetkových hodnôt žalobcu, je protiprávne konanie žalovaného. Škodlivý následok - nerozmnoženie majetkových hodnôt žalobcu by bez protiprávneho konania žalovaného nenastal. Tak ušlý zisk, ako i náhrada dosahovaného zisku boli stanovené s prihliadnutím na dôvodné očakávanie zväčšenie majetku žalobcu a zisk dosahovaný spravidla v poctivom obchodnom styku za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká. Podľa žalobcu je rozpor v tom, ako i/ súd uzatvára, že k protiprávnemu konaniu žalovaného došlo, ii/ súd vymedzuje ušlý zisk (v bode 96. odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvá a druhá veta) a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním žalobcu a ušlým ziskom v bode 94. odôvodnenia napadnutého rozsudku, iii/ v konaní nebola sporná miera úspechu vymáhania pohľadávok žalobcom pre žalovaného, ani pre iného veriteľa, iv/ v konaní nebolo sporné, že v poctivom obchodnom styku za podmienok obdobných podmienkam porušenej zmluvy v okruhu podnikania, v ktorom žalobca podniká, mohol dosiahnuť úspešnosť vymáhania minimálne vo výške 33,33 %, a na druhej strane, ako súd túto časť nároku právne posúdil a v tejto časti rozhodol o zamietnutí žaloby. Okrem výroku III. žalobca odvolaním napadol i IV. výrok o trovách konania, ako výrok závislý od výroku vo veci samej. S poukazom na uvedené (v zmysle opravy odvolania podaním doručeným súdu dňa 17.01.2023) žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý výrok v III. výroku zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.730.837,29 spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 3.730.837,29 Eur od 09.11.2018 do zaplataenia. Ďalej žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v IV. výroku zmenil tak, že priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu v rozsahu 77,54 %. Zároveň žiadal, aby odvolací súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania o žalobe žalobcu v rozsahu 100 %.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 24.02.2023. Odvolanie žalobcu ako aj samotnú žalobu považoval za nedôvodné. Žalovaný mal za to, že neporušil žiadne svoje zmluvné záväzky voči žalobcovi a rovnako neporušil žiadnu svoju inú právnu povinnosť. Ak žalobca tvrdil, že sporné pohľadávky majú svoj základ v neprijateľných zmluvných podmienkach, mal v tomto smere predložiť súdu zmluvnú dokumentáciu, z ktorých obsahu mal podľa žalobcu tento záver vyplývať. Namiesto toho predložil žalobca súdu zoznam, ktorý sám zostavil a ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným. Ani predložený rozpis sporných pohľadávok nepodporil žalobca konkrétnymi dôkazmi, ktoré by preukazovali, že ide skutočne o sporné pohľadávky postúpené žalobcovi žalovaným na základe rámcovej zmluvy.

Žalobcom uplatnené škodové nároky považoval žalovaný za nedôvodné v celom rozsahu. Čo sa týka škodového nároku zo zodpovednosti za porušenie zmluvnej povinnosti uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok postúpil žalovaný na žalobcu súbor pohľadávok, o ktorom výslovne vyhlásil, že za ich dobytnosť ani existenciu neručí a je vecou žalobcu toto posúdiť a zariadiť sa podľa toho. Žalobca

pohľadávky odborne posúdil, s postúpením takto špecifikovaných pohľadávok súhlasil a nadobudol ich. Porušenie zmluvných povinností, ktoré žalobca žalovanému vytýka, tak vo svojom dôsledku spočíva v splnení záväzkov plynúcich zo zmluvy o postúpení pohľadávok, teda že žalovaný postúpil na žalobcu súbor neistých pohľadávok, ktoré sa následne mohli ukázať byť neistými, respektíve v konečnom dôsledku neexistujúcimi, pričom táto eventualita bola zmluvou predpokladaná a s ohľadom na ňu bola aj dojednaná odplata (jej výška) za postúpenie pohľadávok. Odborným zameraním žalobcu je pritom práve tiež posudzovanie a následné vymáhanie neistých pohľadávok a s tým spojené riziko podnikania spočívajúce v nedobytnosti niektorých pohľadávok, či už fakticky alebo právne z akéhokoľvek dôvodu. Následky takejto situácie (kedy sa niektoré pohľadávky ukážu ako nedobytné) má v súlade so zmluvou o postúpení pohľadávok a logikou celej transakcie niesť žalobca a nie žalovaný. Ďalej poukázal aj na skutočnosť, že v prípade porušenia rámcovej zmluvy tým, že by nebol naplnený dohodnutý objem postúpených pohľadávok by bolo účelom náhrady škody priviesť žalobcu do stavu, v akom by sa nachádzal, keby sa uvedený objem naplnil. To znamená, že sa žalobca nemôže domáhať všetkých uplatnených škodových nárokov popri sebe. Ak by totiž dohodnutý objem naplnený bol, žalobca by musel odplatu dohodnutú za postúpenie pohľadávok riadne zaplatiť, pričom by bolo irelevantné, či by si na úhradu odplaty zobral úver a pôžičky alebo nie. Z toho vyplýva, že žalobca si nemôže nárokovat' celý ušlý výnos a zároveň aj vrátenie zaplatenej odplaty a preplatenie úrokov.

Ani v prípade tvrdenej neplatnosti jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávok, resp. neplatnosti celej rámcovej zmluvy by žalobcovi nárok na náhradu škody spôsobenej neplatnosťou nevznikol. Podľa § 268 Obchodného zákonníka by ani v takom prípade nebol žalovaný povinný žalobcovi škodu nahradiť, pretože žalobca o prípadnej neplatnosti vedel. Z textu rámcovej zmluvy jasne vyplýva, že predmetom prevodu budú aj pohľadávky zo spotrebiteľských podmienok, ktoré môžu byť neplatné. V prípade zodpovednosti za neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky by bolo potom účelom náhrady škody priviesť žalobcu do stavu, v akom by sa nachádzal, keby neplatnú zmluvu nikdy neuzavrel. V takom prípade by sa žalobca mohol domáhať len vrátenia zaplatenej odplaty a preplatenia úrokov. Nemal by však nárok aj náhradu ušlého výnosu v dôsledku nenaplnenia dohodnutého objemu.

K nároku na preplatenie zmluvných úrokov z pôžičiek a úveru žalovaný uviedol, že v priebehu rokovaní pred uzatvorením rámcovej zmluvy zástupcovia žalobcu viackrát deklarovali dostatok vlastných zdrojov na pokrytie nákupu pohľadávok. Nielen z tohto dôvodu je pre žalovaného tvrdené financovanie úhrady odplaty formou úveru neočakávaným obchodným rozhodnutím žalobcu a nie je preto od žalovaného možné požadovať preplatenie s tým spojených nákladov z dôvodu ich nepredvídateľnosti (§ 379 veta druhá Obchodného zákonníka). Možno tiež prisvedčiť záveru súdu, podľa ktorého žalobca nepreukázal a neposkytol ani skutkové tvrdenia o príčinnej súvislosti ním vyčíslených úrokov a vzniku škody. Žalobca neposkytol súdu také skutkové tvrdenia a dôkazy, z ktorých by bolo zrejmé, že žalobca čerpal konkrétny úver a prostriedky získané úverom požil na financovanie kúpy sporných pohľadávok.

K náhrade očakávaného výnosu vo forme obvyklého zisku žalovaný poukázal na to, že vzhľadom na povahu danej obchodnej transakcie nie sú namieste očakávania žalobcu ako postupníka, že z každej jednej uplatňovanej pohľadávky dosiahne priemerný zisk. Tomu zodpovedá aj rozvrhnutie rizika v rámcovej zmluve, keď žalobca na seba prevzal riziko, že jednotlivé pohľadávky nebudú uspokojené, resp. budú posudzované za neplatné. Dal do pozornosti vyhlásenie žalobcu a žalovaného uskutočnené v zmluve o postúpení pohľadávok, že žalobca je oboznámený s charakterom postupovaných pohľadávok a ich vymožiteľnosťou a žalovaný vylúčil v tomto smere svoju zodpovednosť. Mal za to, že žalobca nemá nárok ani na požadovaný obvyklý zisk, keďže obvyklý zisk nie je možné priznať vtedy, ak by poškodený nemal nárok na ušlý zisk. S poukazom na uvedené navrhol, aby odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovel.

4. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 09.05.2023. Namietal, že vyjadrenie žalovaného zo dňa 20.02.2023 nebolo podané tým splnomocneným zástupcom, ktorého žalovaný splnomocnil plnomocenstvom nachádzajúcim sa v súdnom spise a žiadal, aby sa odvolací súd uvedeným zaoberal. Žalobca zdôraznil, že v konaní súdu predložil kompletnú zmluvnú dokumentáciu žalovaného, ktorú žalovaný k presadzovaniu nárokov na zaplatenie zmluvných pokút voči spotrebiteľom presadil a ktorú žalobcovi odovzdal. Ďalej uviedol, že žalovaný sa k svojej dokumentácii, ani k žalobcom uvedeným formuláciám zmluvných pokút nevyjadril, tieto nespochybnil a nekorigoval. V konaní nebolo sporné, aké dojednania zmluvných pokút žalovaný voči spotrebiteľom presadil. Z konania vyplýva, že ani zmluvná dokumentácia žalovaného, formulácie a dôvody požadovania deaktiváčného poplatku a upomienky, sporné nie sú. Tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca si nebol istý správnosťou a úplnosťou predloženého zoznamu je nedôvodné. Nezrozumiteľná a odporujúca doterajšiemu priebehu konania je i námietka žalovaného týkajúca sa žalobcom namietaných, neexistujúcich, nepostúpených pohľadávok,

žalovaným označených ako sporné pohľadávky. Objem a špecifikácia konkrétnych neexistujúcich, nepostúpených pohľadávok (žalovaným označovaných ako sporných) medzi stranami sporné nie sú. Sám žalovaný vo svojom podaní zo dňa 24.01.2019 zhodne s tvrdeniami žalobcu uviedol totožné objemy nárokov v rámci všetkých troch Odovzdávacích protokolov k pohľadávkam 10.284.720,63 Eur, ktoré žalobca označuje ako neexistujúce a nepostúpené (žalovaný ich označil ako sporné pohľadávky zo spotrebiteľských vzťahov). Žalobca namietal ako nepravdivé, nepreukázané a ničím nepodložené tvrdenie žalovaného o tom, že žalobcovi postúpil pohľadávky spolu vo výške 18.561.761,76 Eur. Poukázal na to, že žalovaný sa snažil presadiť záver o vzdaní sa nároku žalobcu na náhradu škody. Tento jeho zámer a postup však odporuje § 386 ods. 1 Obchodného zákonníka. Pokiaľ žalovaný obhajuje možnosť „evidovania a postupovania“ neexistujúcich pohľadávok, v tomto prípade v objeme 10.284.720,63 Eur a v počte 135 320 kusov, toto je v príkrom rozpore s hmotným a procesným právom, ako i s princípom spravodlivosti. Neexistenciu tvrdených nárokov žalovaného vo výške 10.284.720,63 Eur nemôže zhojiť ani odplata za postúpenie. Podľa Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok a jednotlivých Odovzdávacích protokolov bola táto odplata dohodnutá za každú pohľadávku osobitne ako 20 % výšky pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia (čl. III. ods. (1) Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok). Odplata 20 % za existujúcu pohľadávku nezohľadňovala a nemohla zohľadňovať neexistenciu inej pohľadávky. Namietal ako nepravdivé, nepreukázané a nepodložené tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok vedel. Zdôraznil, že žalovaný nikdy nevyhlásil tender na „Predaj neexistujúcich pohľadávok“. Žalovaný žalobcovi nikdy ani vopred, ani neskôr neoznámil, že do jednotlivých odovzdávacích protokolov zaradí, resp. zaradil neexistujúce nároky v objeme 10.284.720,63 Eur. Z čl. VI. ods. (2) Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vyplýva, že dokumentáciu k pohľadávkam žalovaný žalobcovi poskytoval až po podpise príslušného Odovzdávacieho protokolu a po zaplatení prvej časti odplaty podľa príslušného Odovzdávacieho protokolu. Tvrdenie žalovaného o postúpení všetkých nárokov zaradených do príloh jednotlivých Odovzdávacích protokolov odporuje záveru o neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok a vylučuje skoršiu vedomosť žalobcu o takejto neplatnosti. Namietal, že tvrdenie žalovaného o úhrade odplaty za postúpenie pohľadávok bez úveru, nie je ničím podložené a preukázané. Čo sa týka náhrady očakávaného výnosu vo forme obvyklého zisku žalobcu uviedol, že očakávanie a nárok žalobcu korešponduje s tým, čo uviedol súd a síce, že žalobca mohol dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania žalovaného. Žalobca k ušlému zisku vo svojom podaní zo dňa 09.11.2018 uviedol, že jeho výšku vypočítal - ako skutočný ušlý zisk na základe konkrétne špecifikovaného vymáhania pohľadávok na základne Mandátnej zmluvy uzavretej dňa 01.03.2016 so žalovaným. Zdôraznil, že v prípade žalovaného ako veriteľa a fyzických osôb spotrebiteľov ako dlžníkov sa môže jednať len o nároky vzniknuté zo zmlúv o poskytovaní verejných služieb. Žalobca pri ušlom zisku tvrdil a vychádzal z i/ rovnakých pohľadávok, ii/ toho istého veriteľa. Nie je tak pravdivé tvrdenie žalovaného o iných podmienkach a podmienky pri vymáhaní pohľadávok na základe Mandátnej zmluvy uzavretej dňa 01.3.2016 sú obdobné podmienkam porušenej zmluvy (§ 381 Obchodného zákonníka). S poukazom na § 386 ods. 1 Obchodného zákonníka nesúhlasil s tvrdením žalovaného o možnosti vzdania sa nároku na náhrady škody vopred. Rozsah náhrady škody nemožno obmedziť tak neprimerane, aby výška náhrady škody bola obmedzená takým spôsobom (dohodnutie iba symbolickej sumy), že by to znamenalo obchádzanie zákazu vzdania sa nároku na náhradu škody pred porušením povinnosti. Išlo by o taký právny úkon, ktorý sa svojím obsahom prieči zákonu. Takáto dohoda by v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka bola neplatná.

5. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 13.07.2023. Uviedol, že odvolanie ako aj jeho ďalšie podania boli podpísané právnym zástupcom (advokátom), ktorému žalovaný na toto konanie udelil písomné plnomocenstvo. Žalobca v bode 15. vyjadrenia poukazuje na údajnú nezrozumiteľnosť vyjadrení žalovaného týkajúcich sa riadneho nepredloženia dôkazov vo forme zmluvnej dokumentácie. Spomínaná námietka žalovaného smerovala k tomu, že len samotné doručenie USB kľúčov súdu, na ktorých je uložená zmluvná dokumentácia, ktorú žalovaný odovzdal žalobcovi ku všetkým cca 135 tis. kusom sporných pohľadávok, ešte nepreukazuje neprijateľnosti jednotlivých zmluvných dojednaní v konkrétnych spotrebiteľských zmluvách. Žalobca mal opísanie rozhodujúcich skutočností, ako aj označenie a pripojenie dôkazov na ich preukázanie uskutočniť tak, ako to požaduje § 132 ods. 1 CSP. Žalobca však v rozpore s § 132 ods. 2 CSP nahradil opísanie rozhodujúcich skutočností odkazom na označené dôkazy. Súd sa spoľahol na žalobcom predložený zoznam, ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným bez toho, aby vykonal dokazovanie príslušnou zmluvnou dokumentáciou. Tento postup súdu považoval za nesprávny, keďže súd nemohol mať za preukázané, že uvedené formulácie zaradené žalobcom do

zoznamu predloženého súdu, sú skutočne súčasťou jednotlivých spotrebiteľských zmlúv, ktoré mali tvoriť obsah zmluvnej dokumentácie, ktorú doručil žalobca súdu, a či dané ustanovenie spôsobuje v konkrétnom zmluvnom vzťahu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa s prihliadnutím na osobitosti prípadu, súvislosť s inými klauzulami, predmetom plnenia a podobne, teda s ohľadom konkrétne okolnosti prípadu tak, ako to vyžaduje § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka. Obdobne to platí aj o výhrade žalobcu uvedenej v bode 18. vyjadrenia, pretože v tomto prípade žalovaný nehovoril o zažalovanom objeme sporných pohľadávok, ale o tom, že žalobca nijak nepreukázal, že jednotlivé sporné pohľadávky zaradené do zoznam sporných pohľadávok, ktorý zostavil žalobca a z ktorého vychádzal pri vyčíslení ním uplatneného nároku, skutočne vyplývajú zo zmluvných dojednaní, ktoré sú obsiahnuté v zmluvnej dokumentácii, ktorú žalobca predložil súdu. Žalobca v bode 26. vyjadrenia vysvetľuje rozdiel medzi nedobytnou, resp. nevymožiteľnou pohľadávkou a neexistujúcou pohľadávkou, ktorá sa má zakladať na neplatnom zmluvnom dojednaní. Žalovaný tieto pojmy používa a rozlišuje medzi nimi rovnako ako rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, ako aj Občiansky zákonník. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že odplata za postúpenie bola dohodnutá za každú pohľadávkou osobitne. Ponúkané balíky pohľadávok boli vo výberovom konaní žalobcom ocenené cenou vyjadrenou v percentách (%) z celkovej hodnoty balíka pohľadávok, za ktorú bol žalovaný ochotný ponúkaný balík pohľadávok odkúpiť a že za takúto cenu bude žalobca ochotný odkupovať balíky pohľadávok počas celej platnosti rámcovej zmluvy. Cena 20 % hodnoty pohľadávok teda nebola stanovená individuálne za každú jednotlivú pohľadávkou, čo by ani nedávalo ekonomický zmysel, keďže súčasťou ponúkaných balíkov boli pohľadávky podstatne rozdielnej bonity. Je nesporné, že žalobca o prípadnej neplatnosti rámcovej zmluvy vedel. Z textu rámcovej zmluvy jasne vyplýva, že predmetom prevodu budú aj pohľadávky zo spotrebiteľských podmienok, ktoré sa môžu vzhľadom na ich potenciálnu neprijateľnosť v spotrebiteľských zmluvách ukázať ako neplatné. Ak teda žalobca zastáva názor, že zmluva o postúpení pohľadávky, predmetom ktorej je neexistujúca pohľadávkou, je neplatná, potom musel počítať aj s týmto rizikom. Na toto riziko bol žalobca navyše jasne upozornený, súhlasil s ním a toto riziko sa prejavilo aj v cene, ktorú za postúpenie pohľadávok žalovanému ponúkol [čl. VII. bod (1) písm. j4) rámcovej zmluvy]. Žalovaný trval na tom, že tvrdené financovanie úhrady odplaty za postúpenie sporných pohľadávok formou pôžičky a úveru je obchodným rozhodnutím žalobcu a od žalovaného nie je možné požadovať preplatenie s tým spojených nákladov z dôvodu ich nepredvídateľnosti. Strany sporu nárok žalobcu voči žalovanému na úhradu ušlého zisku výslovne vylúčili. Obvyklý ušlý zisk nie je možné priznať vtedy, ak by poškodený nemal nárok na ušlý zisk

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v časti I., IV., V. a VI. výroku. Svoje podanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

Namietal, že súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v podstate bez ďalšieho preberá argumentáciu žalobcu, a to bez toho, aby sa zaoberal bližším zdôvodnením jej správnosti. Argumentácii žalovaného sa súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia takmer vôbec nevenuje a opomína sa s ňou zodpovedajúco vysporiadať. Svoj záver o tom, že podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky má byť existencia postupovanej pohľadávky, súd nijako nezdôvodnil. Žalovaný pritom v konaní pred súdom podrobne vysvetlil svoj názor, podľa ktorého prípadná neexistencia postupovanej pohľadávky nevedie k neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ale má za následok zodpovednosť postupcu podľa § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka za to, že sa postupník nestal namiesto postupcu veriteľom pohľadávky s dohodnutým obsahom. Súd sa ďalej vôbec nevyjadril k otázke dopadu vyslovenej neplatnosti časti rámcovej zmluvy na jednotlivé odovzdávacie protokoly o postúpení pohľadávok. Rámcová zmluva v podstate len vymedzila rámcové podmienky, za ktorých budú pohľadávky postupované, no k samotnému postúpeniu pohľadávok došlo až na základe týchto odovzdávacích protokolov, ktoré vzhľadom na svoj obsah predstavujú samostatné zmluvy o postúpení pohľadávok. V prípade odovzdávacích protokolov ide teda o dvojstranné právne úkony spôsobilé vyvolať právne účinky postúpenia konkrétnych pohľadávok, ktorých zoznam tvoril ich prílohu, nezávisle od existencie, resp. platnosti rámcovej zmluvy. Súd sa tiež opomenul zaoberať vzájomnou súvislosťou medzi postúpením sporných pohľadávok a postúpením ostatných pohľadávok podľa rámcovej zmluvy a odovzdávacích protokolov. Žalovaný bol presvedčený, že prípadná neplatnosť postúpenia v časti

sporných pohľadávok by spôsobila neplatnosť postúpenia v časti ostatných postúpených pohľadávok vrátane neplatnosti rámcovej zmluvy ako celku, pretože odplata za postúpenie pohľadávok bola dohodnutá aj so zohľadnením rizika, že niektoré pohľadávky môžu vyplývať z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa názoru žalovaného sa teda nedá hovoriť o čiastočnej neplatnosti (§ 41 Občianskeho zákonníka), pretože odplata za postúpenie bola dohodnutá aj so zohľadnením rizika, že teoreticky až 55,4% pohľadávok môže vyplývať z neprijateľných zmluvných podmienok. Bolo na žalobcovi, aby si dôkladne zvážil a vyhodnotil svoje obchodné rozhodnutie z hľadiska podnikateľského rizika, ktoré nadobudnutím bonitných pohľadávok v balíkoch spolu so spornými pohľadávkami podstupuje.

Ďalšie pochybenie súdu videl v tom, že po tom, čo posúdil rámcovú zmluvu ako čiastočne neplatnú, nerozhodol o vzájomnej reštitučnej povinnosť strán sporu vyplývajúcej z § 457 Občianskeho zákonníka a spočívajúcej v povinnosti strán sporu navzájom si vrátiť plnenia poskytnuté na jej základe. Žalobca je v tomto prípade povinný previesť na žalovaného všetko, čo na základe neplatnej časti rámcovej zmluvy nadobudol, teda aj prípadné plnenia získané z vymáhania sporných pohľadávok. Za účelom zistenia rozhodujúcich skutočností pre prípad potreby vzájomného zúčtovania plnení žalovaný súdu navrhol, aby uložil žalobcovi predložiť súdu prehľad o celkovom počte sporných pohľadávok, ktoré žalobca zažaloval na súde spolu s údajom o výsledku týchto súdnych konaní, ako aj o celkovej sume doposiaľ vymožených sporných pohľadávok s uvedením presnej výšky vymoženej čiastky pripadajúcej osobitne na každú, čo i len čiastočne súdne alebo mimosúdne vymoženú pohľadávku. Žalovaným navrhovaný dôkaz o počte sporných pohľadávok vymáhaných mimosúdne alebo uplatnených na súde spolu s údajom o miere ich vymoženia však súd nevykonal.

Namietal, že súd posudzoval neprijateľnosť zmluvných dojednaní, ktoré mali mať charakter zmluvných pokút, nie zo samotnej zmluvnej dokumentácie, ale len zo zoznamu, ktorý zostavil žalobca a ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným. Súd sa teda spoliehal na tento zoznam bez toho, aby mu žalobca ako dôkaz predložil príslušnú zmluvnú dokumentáciu, ktorú mu žalovaný spolu s postúpenými pohľadávkami odovzdal. Tento postup súdu považoval za nesprávny, keďže súd nemohol mať za preukázané, že uvedené formulácie zaradené žalobcom do súdu predloženého zoznamu sú skutočne súčasťou žalobcovi predloženej zmluvnej dokumentácie. Ďalej je zrejmé, že súd pri uvedenej analýze formulácii predložených žalobcom nerozlišoval, či v danom prípade ide o fixnú alebo regresívnu zmluvnú pokutu, čo môže mať podstatný význam pri posudzovaní jej prijateľnosti ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

V napadnutom rozsudku súd neobjasnil, akým spôsobom skúmal prijateľnosť zmluvných podmienok samostatne v každej jednotlivéj veci zo 130 tisíc prípadov sporných pohľadávok so zreteľom na (i) povahu tovaru alebo služieb, (ii) všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, (iii) všetky ostatné podmienky zmluvy a (iv) iné zmluvy, od ktorých posudzovaná zmluva závisí (teda postupom predpokladaným v § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, ktorý je transpozíciou článku 4 bodu 1. smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Ak by chcel súd dospieť k záveru o neprijateľnosti sporných pohľadávok postupom v súlad so zákonom, musel by v každom zo 130 tisíc prípadov preskúmať existenciu každej spornej pohľadávky individuálne ako predbežnú otázku s účinkami len pre tento spor. Žalovaný mal za to, že v tomto konaní súd nebol oprávnený preskúmať prijateľnosť zmluvných podmienok hromadne na základe abstraktného kritéria tak, ako to súd naznačil v bodoch 84. a 85. napadnutého rozsudku. Narušili by sa tým pravidlá príslušnosti krajského súdu pre abstraktnú kontrolu spotrebiteľských zmlúv (§ 31 ods. 1 CSP), ako aj pravidlá na jej uskutočnenie v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 až § 306 CSP). Namietal, že súd nevysvetlil, z akých dôvodov nesúhlasí s argumentáciou žalovaného, že neplatnosť je určená len medzi účastníkmi zmluvy ako stranami sporu a výlučne v ich vzájomnom právnom vzťahu, ktorý bol predmetom posúdenia súdu v konkrétnom súdnom konaní, a že konkrétnemu dodávateľovi z toho vyplýva len povinnosť zdržať sa uplatňovania takej zmluvnej podmienky voči spotrebiteľom do budúcnosti. Pokiaľ ide o citované uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011, na ktoré súd poukazuje v bode 86. napadnutého rozsudku, toto rozhodnutie žiadnu zo súdom parafrázovaných myšlienok neobsahuje. Súd pri rozhodovaní nevzal do úvahy ani žalovaným predložené súdne rozhodnutia, v ktorých súdy v individuálnych spotrebiteľských sporoch po posúdení sporných dojednaní a zohľadnení konkrétnych okolností prípadu sporné pohľadávky žalovanému priznali. Súd tiež nespomína súdne rozhodnutia, na ktoré žalovaný poukázal, a ktorými boli žalobcovi sporné pohľadávky po ich uplatnení priznané.

Čo sa týka zamietnutia vzájomnej žaloby žalovaného, žalovaný namietal, že záver súdu je v rozpore so skutkovým stavom zisteným z vykonaných listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Druhá časť odplaty podľa prvého ako aj tretieho odovzdávacieho protokolu bola určená v percentuálnej výške zo súhrnnej nominálnej hodnoty všetkých postupovaných pohľadávok, teda nielen z hodnoty sporných

pohľadávok. Takže zamietnutie vzájomnej žaloby žalovaného neobstojí ani z hľadiska argumentácie samotného súdu.

Okrem toho žalovaný namietal, že napadnutým rozsudkom a postupom súdu v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, boli porušené jeho viaceré čiastkové práva tvoriace právo na spravodlivý proces. Konkrétne namietal porušenie práva na prejednanie sporu v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov, práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia, práva na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami zo strany súdu, ako aj zákazu prekvapivých rozhodnutí a zákazu ľubovôle z dôvodu odklonu od predbežného právneho posúdenia veci súdom na predbežnom prejednaní sporu dňa 11.06.2019, ktorým sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd nezaoberal a ani ho žiadnym spôsobom nezodôvodnil. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne, prizná žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zároveň žalobcu zaviazá zaplatiť žalovanému sumu 997.134,00 Eur spolu s úrokom z omeškania a prizná žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovaného v plnom rozsahu. V prípade, ak odvolací súd zistí, že nie sú splnené podmienky na zmenu napadnutého rozsudku, žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 21.02.2023. Tvrdil, že odvolanie žalovaného nebolo podané splnomocneným zástupcom, ktorého žalovaný splnomocnil plnomocenstvom nachádzajúcim sa v súdnom spise. Vo vzťahu k rozhodnutiu o žalobe žalobcu poukázal na to, že výhrady žalovaného smerujúce k otázke neplatnosti zmluvy, ako i k zodpovednosti žalovaného podľa § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka sú v rozpore s tým, čo sám žalovaný už skôr uviedol. Bol to žalovaný, kto na pojednávaní dňa 27.09.2021 a 22.04.2022 žiadal, aby sa súd vysporiadal s otázkou čiastočnej neplatnosti zmluvy o postúpení a zároveň súhlasil s tým, že v prípade neexistujúceho predmetu plnenia nie je možné uzatvoriť platnú zmluvu. Zdôraznil, že ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR vylučuje argumentáciu žalovaného k použitiu § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka v tomto prípade tak, že by zmluva o postúpení neexistujúcej pohľadávky mohla byť v časti tejto neexistujúcej „pohľadávky“ platná. Zároveň a následne platí, že „Nevyhnutným predpokladom nástupu zodpovednosti za vady veci je existencia platného záväzkového vzťahu. ... nie je možné z neplatnej zmluvy uplatňovať nároky zo zodpovednosti za vady ...“ (In: Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 - 880. Komentár. C. H. Beck: Praha, 2015, s. 1729). Pri čiastočnej neplatnej zmluve nie je daný základný a nevyhnutný predpoklad zodpovednosti (v časti neplatnej zmluvy) spočívajúci v platnom záväzkovom vzťahu. Nemožnosť použitia § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka tak, ako sa to snaží presadiť žalovaný, vyplýva i z rozhodovacej činnosti priamo súvisiacej s týmto sporom. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava II v konaní sp. zn. 26Csp/78/2017-59 zo dňa 28.02.2018 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/244/2018-146 zo dňa 26.08.2020. Uviedol, že podľa všetkých troch Odovzdávacích protokolov o postúpení pohľadávok, ktoré boli uzavreté neskôr ako Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok, bola odplata za postúpenie pohľadávok určená výlučne percentuálne a teda za každú pohľadávku osobitne. Každá neexistujúca pohľadávka je oddeliteľná od ostatných či už neexistujúcich, ale i existujúcich pohľadávok. Pokiaľ žalovaný poukazuje na § 275 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka upravujúce viaceré uzavreté zmluvy, tento opomína základné ustanovenie § 275 ods. 1 Obchodného zákonníka. Nikdy nebolo zámerom sporových strán to, aby jedna neexistujúca pohľadávka, alebo akýkoľvek počet neexistujúcich pohľadávok (menší ako počet všetkých) mali za následok celkovú neplatnosť Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok a/alebo všetkých Odovzdávacích protokolov o postúpení pohľadávok. Žalovaný na podporu takejto možnosti v konaní neurobil žiadne tvrdenie a nepredložil žiaden dôkaz. Poukázal tiež na čl. VI. ods. 7 odr. ii a čl. V Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ako i § 41 Občianskeho zákonníka. Z povahy právneho úkonu (zmlúv, ktorými malo dôjsť k postúpeniu pohľadávok na žalovaného), z jeho obsahu a z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že by neexistencia pohľadávky a neplatnosť postúpenia v časti takejto neexistujúcej pohľadávky mala spôsobovať neplatnosť právneho úkonu v časti postúpenia existujúcich pohľadávok. Nemožnosť oddelenia v konaní osvedčená a preukázaná nebola. K otázke toho, či žalobca mohol žalovanému niečo vzájomne vydať (§ 457 Občianskeho zákonníka) ako pri synalagmatickom záväzku, žalobca uviedol, že uvedené ustanovenie sa týka len situácie, keď si strany navzájom fakticky plnili. V prípade, že fakticky plnila iba jedna strana (ako v tomto prípade), ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka nemožno použiť. Žalovaný v konaní ani netvrdil a nepreukázal žiadne konkrétne plnenie, ktoré by žalobcovi poskytol.

Ďalej uviedol, že žalovaný ani v konaní o žalobe žalobcu, osobitne však ani v konaní o svojej vzájomnej žalobe existenciu žalobcom namietaných neexistujúcich nárokov (vymedzených pohľadávok) a ich postúpenie na žalobcu neosvedčil. Žalovaný ani len netvrdí, že by v prípadoch žalobcom namietaných nárokov nešlo o spotrebiteľskú zmluvu; že by išlo o individuálne dohodnutú sankciu; že by sankcia odrážala znenie právneho predpisu; že by tu bola daná odvetvová výnimka a podobne. Žalobca zdôraznil, že v konaní súdu predložil kompletnú zmluvnú dokumentáciu žalovaného, ktorú tento vytvoril k presadzovaniu nárokov na zaplatenie zmluvných pokút voči spotrebiteľom a ktorú žalobcovi odovzdal. Je preto zavádzajúce, nepravdivé a nepochopiteľné tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca súdu ako dôkaz túto dokumentáciu nepredložil. Poukázal pritom na svoje podanie zo dňa 03.02.2018 (dokumentácia žalovaného bola predložená ako príloha elektronického podania), podanie zo dňa 31.07.2019 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch, a to z dôvodu jej rozsiahlosti a potom, čo sa konajúci súd na predbežnom prejednaní sporu dňa 11.06.2019 vyjadril k jej množstvu a k rozsahu súdneho spisu), podanie zo dňa 23.01.2020 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch), podanie zo dňa 07.01.2021 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch). Žalovaný sa ani k dokumentácii, ani k žalobcom uvedeným formuláciám zmluvných pokút nevyjadril, tieto nenamietal, nespochybnil a nekorigoval. Žalobca dal do pozornosti ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, ako aj skutočnosť, že súdu podaniami zo dňa 30.07.2019, 30.08.2019, 27.11.2020 a 07.01.2021 predložil celkom 39 určujúcich výrokov súdov o neprijateľnosti zmluvných dojednaní žalovaného, pričom poukázal i na skutočnosti známe súdu z jeho vlastnej činnosti týkajúce sa neprijateľnosti zmluvných podmienok žalovaného a čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. K námietke žalovaného týkajúcej sa abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach žalobca uviedol, že možnosť konania o abstraktnej kontrole nevyklučuje možnosť podania žaloby žalobcu a jej prejednanie.

Namietal, že vzájomná žaloba žalovaného doručená súdu dňa 06.07.2020 je neúplná, nakoľko nebola podpísaná. Zdôraznil, že žalovaný v konaní o svojej vzájomnej žalobe existenciu žalobcom namietaných nárokov (vymedzených pohľadávok) a ich postúpenie na žalobcu neosvedčil. Nakoľko žalovaný postúpenie vymedzených pohľadávok neosvedčil, nárok žalovaného na doplatenie odplaty nemôže byť daný. Záver súdu o tom, že žalovaný si uplatňoval nárok na zaplatenie odplaty za postúpenie neexistujúcich pohľadávok, je tak v súlade s obsahom súdneho spisu. Výpočet žalovaného uvádzaný v bode 73. a 74. odvolania žalovaného považoval za nezrozumiteľný a nepochopiteľný. Žalobca poukázal na to, že z dôvodu opatrnosti si voči žalovaným uplatňovanej pohľadávke vo výške 747.134 Eur úkonom započítania zo dňa 27.03.2020 (teda ešte pred podaním vzájomnej žaloby) započítal vlastnú pohľadávku vo výške 747.134 Eur. Následkom tohto prejavu započítania je následná neexistencia pohľadávky žalovaného na zaplatenie 747.134 Eur s príslušenstvom. Uviedol, že žalovaný uplatňovaný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 250.000 Eur nijako bližšie nevysvetlil a neosvedčil. Zo vzájomnej žaloby nie je zrejmé ani to i/ v súvislosti s porušením ktorej konkrétnej povinnosti žalobcu mal žalovanému nárok na zaplatenie uplatnenej zmluvnej pokuty vzniknúť, ii/ kedy takúto konkrétnu povinnosť žalobca údajne porušil a ako ju porušil, iii/ kedy mal žalovanému nárok na zaplatenie tejto pokuty vzniknúť. Žalovaný pritom žalobcu na zaplatenie tejto zmluvnej pokuty dodnes ani nevyzval. Námietky žalovaného smerujúce k porušeniu práva na spravodlivý proces považoval za nedôvodné, pričom zastával názor, že predbežné právne posúdenie súdom predstavovalo zásadný a ničím neodôvodnený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe.

8. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním doručeným súdu dňa 28.04.2023. Poukázal na to, že postúpenie pohľadávok podľa tretieho odovzdávacieho protokolu žalobca žalobou nenapadol vôbec a preto je postúpenie pohľadávok podľa tretieho odovzdávacieho protokolu potrebné považovať za nesporné v celom rozsahu. Ani postúpenie iných ako sporných pohľadávok podľa prvého odovzdávacieho protokolu žalobca nespochybňuje. Pritom v prípade prvého odovzdávajúceho protokolu z objemu postupovaných pohľadávok tvorili pohľadávky, ktorých postúpenie nie je medzi stranami sporu sporné, podiel vo výške 42,6 %. Minimálne v uvedených rozsahoch je nárok žalovaného na zaplatenie zostávajúcej časti odplaty za postúpenie pohľadávok nesporný. Z hľadiska zisteného skutkového stavu preto jednoznačne nebol daný dôvod pre zamietnutie vzájomnej žaloby ako celku. Vyjadril presvedčenie, že v konaní nebolo preukázané, že by jednotlivé sporné pohľadávky vyplývali z neplatných dojednaní, ktoré by mali v konkrétnych spotrebiteľských zmluvách charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z tohto dôvodu je zaoberať sa dopadom prípadného postúpenia neexistujúcej pohľadávky na platnosť zmluvy o jej postúpení v tejto veci bezpredmetné. Podotkol, že súdne rozhodnutia, a to vrátane rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, osobitne potom tých, v ktorých rozhodoval ako súd odvolací a tých, ktoré neboli publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky,

nemožno považovať za ustálenú judikatúru smerodajnú pre iné súdy a už vôbec nie za záväznú aj pre iné osoby ako sú účastníci konania. Uviedol, že názor žalobcu, že podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky je existencia pohľadávky v čase jej postúpenia, nenachádza dostatočnú oporu v súdnej praxi a nemá podporu ani v slovenskej právnej doktríne. Nesúhlasil ani s názorom žalobcu, že pokiaľ by veriteľ postupoval neexistujúcu pohľadávku, šlo by o konanie v rozpore so zákonom, či zákon obchádzajúce, čo by malo mať za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky v dotknutej časti. Zdôraznil, že prípadná neexistencia pohľadávky nevedie k neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky. Strany sporu sa v rámcovej zmluve dohodli, že riziko následkov neprijateľnosti vo vzťahu k neprijateľným podmienkam znáša žalobca ako postupník v plnom rozsahu. Preto ani argumentácia žalobcu, podľa ktorej sa zmluva o postúpení týka iba takých pohľadávok, ktoré podľa práva vznikli (a teda nie sú z právnych úkonov postihnutých neplatnosťou), nemôže obstáť, pretože by sa tým vylúčili úplne jasné pravidlá dohodnuté v čl. VII rámcovej zmluvy, ktoré upravujú práve tento prípad. Poukázal na chybnú interpretáciu ustanovenia čl. VI. ods. 7 bod ii) rámcovej zmluvy, ktoré v bode 13. vyjadrenia k odvolaniu žalobca neúplne cituje. Uviedol, že žalobca si bol vedomý, že postupované pohľadávky môžu byť neexistujúce z dôvodu, že potenciálne vyplývajú z neprijateľnej (a teda neplatnej) podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Tento fakt bol výslovne uvedený na viacerých miestach rámcovej zmluvy [čl. VII bod 1 písm. b), c), d) a j4)]. Žalobca v rámcovej zmluve zároveň súhlasil aj s tým, že žalovaný nezodpovedá za platnosť žiadneho dokumentu [čl. VII bod 1 písm. g)]. Poukázal na jeden zo základných princípov výkladu zmlúv, ktorým je priorita výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy, pred takým výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá, ak sú možné obidva výklady. Ďalej žalovaný uviedol, že súd bol povinný odklon od svojich predbežných záverov náležite odôvodniť a vysporiadať sa s ním ešte pred rozhodnutím vo veci samej, a to bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo ním vyslovené predbežné právne posúdenie vecí v rozpore s doterajšou rozhodovacou praxou. Poukázal na to, že obchodovanie s pohľadávkami formou ich hromadného postupovania v rámci balíkov spôsobom dohodnutým v rámcovej zmluve je bežnou obchodnou praxou. Zastával názor, že žaloba bola podaná predčasne, pretože žalobca nepostupuje spôsobom dohodnutým pre prípad, že súd určí niektorú zo zmluvných podmienok ako neprijateľnú. V takom prípade si môže žalobca postupom podľa rámcovej zmluvy uplatniť u žalovaného nároky v rozsahu najviac do sumy odplaty, ktorú preukázateľne žalovanému za danú pohľadávku zaplatil. Tvrdenie žalobcu, že žalovanému nemá v prípade neplatnosti celej rámcovej zmluvy čo vrátiť, neobstojí, pretože minimálne v časti 44,6 % postúpených pohľadávok nie je ich postúpenie medzi stranami sporné. Uviedol, že námietka žalovaného smerovala k tomu, že žalobca nepreukázal neprijateľnosť jednotlivých zmluvných dojednaní v konkrétnych spotrebiteľských zmluvách opisom rozhodujúcich skutočností tak, ako to požaduje § 132 ods. 1 CSP, ale v rozpore s odsekom 2 § 132 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nahradil odkazom na označené dôkazy. Za nesprávny považoval postup súdu, ktorý sa spoľahol na žalobcom predložený zoznam, ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným bez toho, aby vykonal dokazovanie príslušnou zmluvnou dokumentáciou. Záverom poukázal na konanie vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16C/8/2020.

9. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním doručeným súdu dňa 29.05.2023. Uviedol, že ani vyjadrenie žalovaného zo dňa 28.04.2023 nebolo podané tým splnomocneným zástupcom a žiadal, aby odvolací súd posúdil, či odvolanie žalovaného zo dňa 17.01.2023 a vyjadrenie žalovaného zo dňa 28.04.2023 boli podané žalovaným, riadne a včas, alebo boli podané inou osobou, bez poverenia a splnenia zákonných podmienok na zastupovanie. Mal za to, že argumentácia žalovaného v jeho podaní zo dňa 28.04.2023 odporuje ustálenej rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít, vrátane judikátov; rozhodovacej činnosti súdov obsahujúcej určujúci výrok o neplatnosti zmluvnej podmienky žalovaného z dôvodu jej neprijateľnosti; odbornej právnickej literatúre; dôkazom navrhovaným a predkladaným žalobcom a žalovaným v tomto spore; ako i skorším tvrdeniam a záverom žalovaného v tomto spore. Zdôraznil, že od existencie postupovanej pohľadávky v čase jej zamýšľaného postúpenia je závislá platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky. Pokiaľ postupovaná pohľadávka v čase postúpenia neexistuje, zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatná a to najmä z dôvodu podľa § 37 ods. 2 a podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, žalovaný dokumentáciu k jednotlivým pohľadávkam žalobcovi sprístupnil až po podpise tejto zmluvy, po podpise príslušného odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok a po zaplatení prvej časti odplaty podľa príslušného odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok. Z Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok vyplýva povinnosť žalobcu, pod sankciou zmluvnej pokuty, uzatvoriť príslušný odovzdávací protokol o postúpení pohľadávok. Z tejto zmluvy nevyplýva možnosť žalobcu odmietnuť uzatvoriť príslušný odovzdávací protokol o postúpení pohľadávok. Žalobca mal za to, že na rozdiel od žalovaného osvedčil neexistenciu a nepostúpenie týchto „pohľadávok“, ako i čiastočnú neplatnosť zmluvy, ktorou malo dôjsť

k ich postúpeniu, a to v časti týchto neexistujúcich, nepostúpených pohľadávok. Zdôraznil, že v tomto spore nevznikla žiadna pochybnosť o obsahu dokumentácie žalovaného, o formulácii zmluvných pokút presadených žalovaným, ani o dôvodoch požadovania sankčných poplatkov. Žalobca v spore pritom poukázal na to, že podľa rozhodovacej činnosti súdov je nutné existenciu a vznik pohľadávok žalovaného na zmluvné pokuty posudzovať i s ohľadom na ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách. Žalobca ďalej uviedol, že z odbornej právnickej literatúry vyplýva, že v prípade neplatnej zmluvy nie je možné aplikovať žiadnu zodpovednosť za vady. Žalovaný sa teda nemôže brániť povinnosti vrátiť prijaté plnenie s poukazom na § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka. Úprava absolútnej neplatnosti zmluvy pri postúpení neexistujúcej pohľadávky je kogentná a daná i medzi obchodnými spoločnosťami. Pokiaľ žalovaný obhajuje možnosť „evidovania a postupovania“ neexistujúcich pohľadávok, v tomto prípade v objeme 10.284.720,63 Eur a v počte 135 320 kusov, je to v príkrom rozpore s hmotným a procesným právom, ako i s princípom spravodlivosti.

10. Žalovaný sa opätovne vyjadril dňa 12.7.2023 podaním doručeným súdu dňa 17.7.2023.

Uviedol, že odvolanie podané žalobcom považuje za nedôvodné v celom rozsahu, pričom sa pridržiava svojich predchádzajúcich podaní a prednesov vo veci, vrátane vyjadrenia žalovaného k odvolaniu žalobcu, zo dňa 20.02.2023.

Poukázal na to, písomný návrh žalobcu zo dňa 06.10.2021 mal vytvoriť dojem, že žalobca sa usiluje o mimosúdne ukončenie súdneho sporu, ale vzhľadom na obsah tohto návrhu, nebola táto formálna iniciatíva žalobcu spôsobilá skutočne viesť k mimosúdnemu urovneniu tohto sporu, čo muselo byť vzhľadom na jeho znalosť okolností prípadu zrejme aj žalobcovi.

Žalobca v bode 5. vyjadrenia znova tvrdí, že vyjadrenie žalovaného zo dňa 20.02.2023, podobne ako skoršie odvolanie žalovaného zo dňa 17.01.2023, nebolo podané tým splnomocneným zástupcom, ktorého žalovaný na toto konanie splnomocnil. Žalovaný k tomu opätovne uviedol, že odvolanie žalobcu ako aj jeho ďalšie podania boli podpísané právnym zástupcom [advokátom), ktorému žalovaný na toto konanie udelil písomné plnomocenstvo.

Žalobca v bode 15. vyjadrenia poukazuje na údajnú nezrozumiteľnosť vyjadrení žalovaného týkajúcich sa riadneho nepredloženia dôkazov vo forme zmluvnej dokumentácie. Spomínaná námietka žalovaného smerovala k tomu, že len samotné doručenie USB kľúčoch súdu, na ktorých je uložená zmluvná dokumentácia, ktorú žalovaný odovzdal žalobcovi ku všetkým cca 135 tis. kusom sporných pohľadávok, ešte nepreukazuje neprijateľnosti jednotlivých zmluvných dojednaní v konkrétnych spotrebiteľských zmluvách. Žalobca zostavil a predložil súdu zoznam, ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným. Súd sa teda spoľahol na tento zoznam bez toho, aby vykonal dokazovanie príslušnou zmluvnou dokumentáciou. Tento postup súdu považuje za nesprávny, keďže súd nemohol mať za preukázané, že uvedené formulácie zaradené žalobcom do zoznamu predloženého súdu, sú skutočne súčasťou jednotlivých spotrebiteľských zmlúv, ktoré mali tvoriť obsah zmluvnej dokumentácie, ktorú doručil žalobca súdu, a či dané ustanovenie spôsobuje v konkrétnom zmluvnom vzťahu nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa s prihliadnutím na osobitosti prípadu, súvislosť s inými klauzulami, predmetom plnenia a podobne, teda s ohľadom konkrétne okolnosti prípadu tak, ako to vyžaduje § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka.

V bodoch 19. až 28. vyjadrenia žalobca poukazuje na údajné porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného postúpiť na žalobcu dohodnutý objem pohľadávok. Žalovaný má za to, že do dohodnutého objemu pohľadávok podľa čl. II bod 2 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok je potrebné zahrnúť aj pohľadávky, pri ktorých žalovaný ich existenciu negarantoval, resp. ktoré by sa prípadne neskôr ukázali ako neexistujúce. Z rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok totiž jasne vyplýva, že budú postupované aj pohľadávky zo spotrebiteľských zmlúv a že žalobca berie na seba riziko, že takéto pohľadávky sa ukážu ako neexistujúce [čl. VI bod 7 ako aj čl. VII bod 1 písm. b), c), d] a j4] rámcovej zmluvy]. Inak by žalobca neniesol žiadne riziko čo do existencie sporných pohľadávok, hoci ho v rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok výslovne prevzal [čl. VII bod 1 písm. j4] rámcovej zmluvy].

Údajné porušenie právnej povinnosti zo strany žalovaného, ktoré je konštatované v bode 95. napadnutého rozsudku a na ktorú poukazuje žalobca v bodoch 3. a 19. vyjadrenia, súd prvej inštancie bližšie nešpecifikoval. Ide tu len o svojvoľný, nijako nezdôvodnený a tým aj nepreskúmateľný záver súdu. Žalobca vo svojom vyjadrení spochybňuje tvrdenie žalovaného, že sa snaží preniesť podnikateľské riziko plynúce mu z jeho činnosti na žalovaného. Toto tvrdenie žalovaného je však nutné aj naďalej považovať za pravdivé a relevantné. Žalobca podanou žalobou požaduje vyplatiť náhradu škody, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s rámcovou zmluvou, a to vrátane predpokladaného ušlého zisku. Tento postup nemôže byť chápaný inak, než ako snaha preniesť podnikateľské riziko vyplývajúce z činnosti žalobcu na žalovaného.

Žalobca však aktuálne požaduje tuto sumu uhradiť po žalovanom, a to vrátane ušlého zisku. Tento postup ide jednoznačne proti zmyslu prehlásení, ktoré zmluvné strany uskutočnili v rámcovej zmluve, na ktorú bolo odkazované vyššie v tomto texte. Žalobca si v danom prípade nechal na seba previesť súbor pohľadávok, aby ho následne, čoby profesionál podnikajúci v tejto oblasti, vymáhal. Nie už však ochotný niesť podnikateľské riziko s touto činnosťou spojené, keďže aktuálne požaduje po žalovanom náhradu škody v situácii, kedy postúpené pohľadávky údajne nie je schopný vymáhať.

Žalovaný nespochybňuje závery plynúce zo žalobcom citovaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. 3. 2017 sp. zn. 2 Obo 17-18/2015, podľa ktorého môže dôjsť k porušeniu dobrých mravov aj v rámci zmlúv uzatváraných zmluvnými stranami pri ich podnikateľskej činnosti. Závery tohoto rozsudku však nie je vôbec možné aplikovať na diskutovaný prípad.

Neobstojí ani tvrdenie žalobcu uvedené v bode 28. vyjadrenia, že odplata za postúpenie bola dohodnutá za každú pohľadávku osobitne. Ponúkané balíky pohľadávok boli vo výberovom konaní žalobcom ocenené cenou vyjadrenou v percentách (%) z celkovej hodnoty balíka pohľadávok, za ktorú bol žalovaný ochotný ponúkajú balík pohľadávok odkúpiť a že za takúto cenu bude žalobca ochotný odkupovať balíky pohľadávok počas celej platnosti rámcovej zmluvy. Cena 20 % hodnoty pohľadávok teda nebola stanovená individuálne za každú jednotlivú pohľadávku, čo by ani nedávalo ekonomický zmysel, keďže súčasťou ponúkaných balíkov boli pohľadávky podstatne rozdielnej bonity.

Skutočnosť nezodpovedá ani záver žalobcu prezentovaný v bodoch 29. až 32. vyjadrenia, že jednotlivé tvrdenia a závery žalovaného si navzájom odporujú. Je nesporné, že žalobca o prípadnej neplatnosti rámcovej zmluvy vedel.

K výhradám žalobcu obsiahnutým v bode 35. vyjadrenia žalovaný uviedol, že dostatok vlastných zdrojov na pokrytie nákupu pohľadávok deklarovali zástupcovia žalobcu predstaviteľom žalovaného v priebehu viacerých spoločných stretnutí. Uvedené osobné rokovania medzi zástupcami strán sporu sa konali ešte pred uzavretím samotnej rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 27.08.2015, a to v dňoch 21.05.2015, 04.06.2015, 23.06.2015 a 21.7.2015.

V bode 42. a 44. vyjadrenia žalobca namieta, že žalovaný neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti a dôkazy osvedčujúcu celkovú odlišnosť pohľadávok, iný typ pohľadávok a iný druh pohľadávok, keďže vždy má vždy ísť o nároky zo zmlúv o poskytovaní verejných služieb podľa zákona o elektronických komunikáciách. Je zrejmé, že pokiaľ žalobca poukazuje na predchádzajúcu spoluprácu so žalovaným, žalobca porovnáva úspešnosť vymáhania v diametrálne odlišných situáciách, pretože v rámci správy pohľadávok v mandátnom režime boli žalobcovi zverené pohľadávky voči aktívnym zákazníkom s prerušeným poskytovaním služieb, naproti tomu pri vymáhaní postúpených pohľadávok ide o pohľadávky, ktoré už boli predtým predmetom neúspešného interného a neskôr mandátneho vymáhania, ktoré sa navyše týkajú už bývalých zákazníkov, ktorým bolo ukončené poskytovanie služieb a s ktorými bol už aj skončený zmluvný vzťah.

Žalovaný poukazuje na to, že ani v prípade zodpovednosti za porušenie zmluvnej povinnosti postúpiť dohodnutý objem pohľadávok a ani v prípade zodpovednosti za neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok (z ktorých paralelné vyvodenie zodpovednosti sa vzájomne vylučuje) by žalobca nemohol mať súčasne právo na všetky v žalobe uplatnené odškodňovacie nároky.

Žalovaný trval na tom, že tvrdené financovanie úhrady odplaty za postúpenie sporných pohľadávok formou pôžičky a úveru je obchodným rozhodnutím žalobcu a od žalovaného nie je možné požadovať preplatenie s tým spojených nákladov z dôvodu ich nepredvídateľnosti.

Strany sporu nárok žalobcu voči žalovanému na úhradu ušlého zisku výslovne vylúčili. Obvyklý ušlý zisk nie je možné priznať vtedy, ak by poškodený nemal nárok na ušlý zisk. Z dikcie zákona totiž vyplýva, že poškodená strana môže požadovať obvyklý ušlý zisk ako alternatívu namiesto skutočne ušlého zisku.

V súlade s § 379 Obchodného zákonníka si zmluvné strany môžu dohodnúť rozsah náhrady škody odlišne, ak nepôjde o vzdanie sa práva podľa § 386 Obchodného zákonníka. O vzdanie sa práva pôjde iba vtedy, keď sa oprávnená osoba vzdá práva na náhradu škody v celom rozsahu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje žalovaný odvolanie podané žalobcom voči výrokom III. a IV. napadnutého rozsudku za nedôvodné, a preto navrhol, aby Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovel.

11. Ďalšie vyjadrenie podané nebolo.

12. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v

Bratislave. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok č.k. 42Cb/199/2017-3616 zo dňa 23. septembra 2022 je potrebné v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 1 CSP v zásade stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II č.k. 42Cb/199/2017-3616 zo dňa 23. septembra 2022, pretože vo výroku vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalobca ani žalovaný neargumentuje žiadnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Z konania pred súdom prvej inštancie i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu vecí. Na zdôraznenie správnosti napádaného rozhodnutia uvádza odvolací súd nasledovné:

15. Odvolací súd na úvod konštatuje, že nezistil dôvody, pre ktoré by mal odvolanie žalovaného odmietnuť. V súdnom spise je žurnalizované plnomocenstvo, ktorým Slovak Telekom, a.s. splnomocnil JUDr. Tomáša Sokola, advokáta, zapísaného v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod č. 3797, so sídlom Kominárska 2, 4, 831 04 Bratislava na zastupovanie v tomto konaní. Napadnutý rozsudok bol právnomu zástupcovi žalovaného doručený dňa 02.01.2023. Dňa 17.01.2023 bolo súdu doručené prostredníctvom emailu (č.l. 3670 súdneho spisu) odvolanie žalovaného, ktoré bolo dodatočne doručené súdu v listinnej podobe dňa 23.01.2023, t.j. v zákonnej desaťdňovej lehote v zmysle ust. § 125 ods. 2 CSP. Odvolanie žalovaného v listinnej podobe je na úvodnej strane (č.l. 3719 súdneho spisu) podpísané právnym zástupcom žalovaného. Skutočnosť, že pod označením právneho zástupcu žalovaného JUDr. Tomáš Sokol, advokát sa uvádza „Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o., so sídlom: Sokolská 1788/60, 120 00 Praha 2“ podľa názoru odvolacieho súdu nemožno posudzovať prísne formalisticky a uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvod, pre ktorý by bolo potrebné odvolanie žalovaného odmietnuť ako podané neoprávnenou osobou tak, ako sa domáhal žalobca. Odvolanie žalovaného, ako aj jeho ďalšie podania boli podpísané právnym zástupcom (advokátom), ktorému žalovaný na toto konanie udelil písomné plnomocenstvo, preto odvolací súd vecne prejednal odvolanie žalovaného a prihliadal i na jeho vyjadrenia doručené súdu v rámci odvolacieho konania.

16. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie sumy 1.587.036,62 Eur s príslušenstvom z dôvodu vrátenia odplaty zaplatenej za postúpenie sporných pohľadávok - podľa 1. Odovzdávacieho protokolu vo výške 1.037.181,43 Eur (15% zo sumy 6.914.542,86 Eur, ktorá predstavuje súhrnu sumu postupovaných pohľadávok ktorých právnym základom mal byť nárok na zmluvnú pokutu, deaktiváciu poplatkov a upomienku), - podľa 2. Odovzdávacieho protokolu vo výške 549.855,19 Eur (20% zo sumy 2.749.275,94 Eur, ktorá predstavuje súhrnu sumu postupovaných pohľadávok, ktorých právnym základom mal byť nárok na zmluvnú pokutu, deaktiváciu poplatkov a upomienku), - nárok na zaplatenie sumy 302.939,91 Eur predstavujúcej skutočnú škodu vzniknutú žalobcovi spočívajúcu v úrokových nákladoch vynaložených žalobcom na zabezpečenie finančných prostriedkov na zaplatenie odplaty žalobcom žalovanému vo vzťahu k neexistujúcim a nepostúpeným pohľadávkam, - nárok na zaplatenie sumy 3.427.897,38 Eur ako ušlý zisk žalobcu spočívajúci v nemožnosti vymáhať pohľadávky, ktoré mu mali byť postúpené - určené ako 33,33% zo sumy 10.284.720,63 Eur (6.914,542,86 Eur + 2.749.275,94 Eur + 620.901,83 Eur).

V priebehu konania si žalovaný vzájomnou žalobou voči žalobcovi uplatnil nárok na zaplatenie sumy 997.134 Eur spolu s príslušenstvom a na náhradu trov konania, pozostávajúcej zo zaplatenia - 591.629 Eur, po zohľadnení korekcie (5% z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 1. Odovzdávajúceho protokolu), - 155.505 Eur po zohľadnení korekcie (10 % z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 3. Odovzdávajúceho protokolu), - zmluvnej pokutu v sume 250.000 Eur (dohodnutej v zmysle čl. II ods. 6 Rámcovej zmluvy pre prípad nesplnenia povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu v dohodnutej výške za postúpené pohľadávky).

17. Súd napadnutým rozsudkom I. výrokom žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 1.587.036,62 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne: zo sumy 1.037.181,43 Eur od 04.09.2017 do

zaplatenia, zo sumy 549.855,19 Eur od 03.02.2018 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. výrokom konanie o žalobe žalobcu v časti o zaplatenie istiny 672.722,58 Eur a úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 672.722,58 Eur od 09.11.2018 do zaplatenia zastavil. III. výrokom vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. IV. výrokom priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu v rozsahu 47,02 %. V. výrokom súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietol. VI. výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovaného v plnom rozsahu. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca i žalovaný.

18. Žalobca podal odvolanie voči rozsudku v časti III. a IV. výroku a žalovaný podal odvolanie voči rozsudku v časti I., IV., V. a VI. výroku. Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo odvolaním napadnuté v I., III. IV., V. a VI. výroku, t.j. s výnimkou II. výroku, ktorým súdu konanie o žalobe žalobcu v časti o zaplatenie istiny 672.722,58 Eur a úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 672.722,58 Eur od 09.11.2018 do zaplatenia zastavil.

19. Žalovaný v odvolaní namietal porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku vynesenia prekvapivého rozsudku, keď súd rozhodol v rozpore s predneseným predbežným právnym posúdením vecí bez toho, aby v priebehu konania indikoval jeho zmenu, pričom týmto odklonom sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nezaoberal a nezodôvodnil ho. Uvedenú námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súd nie je svojím predbežným právnym posúdením vecí viazaný, nič mu teda nebráni v priebehu konania zmeniť názor a rozsudok postaviť na inom právnom posúdení, aké spočiatku stranám indikoval. Takisto platí, že Civilný sporový poriadok súdu v žiadnom ustanovení neukladá povinnosť informovať strany o zmene predbežného právneho posúdenia vecí. Postup súdu nelimitoval strany sporu pri realizácii ich procesných práv a nemal žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia účastníka konania z jeho procesných práv, ktoré mu Civilný sporový poriadok priznáva. Vo vzťahu k námietke žalovaného ohľadne zmeny právneho posúdenia vecí odvolací súd dodáva, že pri výkone spravodlivosti nemôže byť súd obmedzovaný tak pôvodnými predbežnými závermi o skutkovej stránke vecí, ako ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade predbežného právneho posúdenia vecí nie je súd takto formulovaným záverom striktné viazaný. Opak by nevyhnutne viedol k absurdným dôsledkom a k deformovaniu rozhodovacieho procesu. Z podstaty výkonu spravodlivosti prostredníctvom súdnej moci vyplýva, že súd musí byť pri svojich právnych záveroch nezávislý a jeho slobodný myšlienkový postup je limitovaný iba obsahom objektívneho práva, ktoré v konkrétnej veci interpretuje a aplikuje. Priamo obmedzený teda nemôže byť ani vlastným predbežným právnym posúdením vecí. Zároveň je potrebné uviesť, že v napadnutom rozhodnutí súd riadne odôvodnil svoje právne posúdenie vecí a čo ho viedlo k záveru o čiastočnej dôvodnosti žaloby žalobcu ako aj zamietnutiu vzájomnej žaloby žalovaného.

20. Čo sa týka námietky žalovaného ohľadne porušenia práva na prejednanie sporu v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov, odvolací súd podotýka, že v prípade nespokojnosti s dĺžkou trvania súdneho sporu má žalovaný možnosť podať sťažnosť na prieťahy v konaní. Samotná dĺžka súdneho sporu je však vo vzťahu k posúdeniu správnosti výrokov napadnutého rozsudku, a teda dôvodnosti podaného odvolania, irelevantná. Navyiac, ak odvolateľ poukazoval na to, že súd rozsudok vyhotovil a odoslal až na 90. deň od jeho vyhlásenia, odvolací súd poukazuje na ust. § 223 ods. 3 CSP, podľa ktorého rozsudok sa vyhotoví a odošle do 30 dní odo dňa jeho vyhlásenia, ak predseda súdu zo závažných dôvodov nerozhodne inak. Zo súdneho spisu je zrejmé, že rozhodnutím predsedu Okresného súdu Bratislava II zo dňa 20.10.2022 (č.l. 3639 súdneho spisu) bola lehota na vyhotovenie a odoslanie predmetného rozhodnutia predĺžená do 31.12.2022, pričom z elektronického súdneho spisu vyplýva, že súd vyhotovený rozsudok odoslal sporovým stranám dňa 22.12.2022.

21. Za nedôvodnú odvolací súd považoval aj námietku žalovaného ohľadne porušenia práva na spravodlivý proces, keď súd podľa názoru odvolateľa len nekriticky prevzal argumentáciu žalujúcej strany a nevenoval prakticky žiadnu pozornosť tomu, prečo v podstate všetky tvrdenia a osobitne právnou argumentáciu žalovaného považoval za irelevantné. Skutočnosť, že sa súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, v časti týkajúcej sa priznaného nároku, priklonil k argumentácii žalobcu, neznamená, že argumentáciu žalovaného nebral do úvahy a rovnako nespôsobuje nepreskúmateľnosť či arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Aj z výrokovej časti napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že súd nekriticky neprevzal argumentáciu žalobcu, ako v odvolaní nedôvodne tvrdí žalovaný, ale náležite skúmal dôvodnosť uplatnených nárokov žalobcu i žalovaného, čoho dôsledkom je, že vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol ako nedôvodnú.

22. V danom prípade žalobca uzavrel so žalovaným Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0120150570 zo dňa 27.08.2015 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 23.06.2016, v ktorej si dohodli podmienky za ktorých boli následne uskutočnené postúpenia pohľadávok žalovaného žalobcovi na základe 1. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok zo dňa 04.09.2015, 2. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok zo dňa 04.02.2016, 3. Odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.06.2016. Prílohou odovzdávacích protokolov bol Zoznam konkrétnych postupovaných pohľadávok, ktoré boli príslušným odovzdávacím protokolom postúpené, pričom konkrétne pohľadávky predstavovali pohľadávky postúpené podľa výberu postupcu (žalovaného) zo svojich akýchkoľvek pohľadávok. Žalobca svoj nárok na zaplatenie sumy 1.587.036,62 Eur s príslušenstvom odôvodňoval tým, že časť postupovaných pohľadávok, v rozsahu sporných pohľadávok neexistuje, pretože mali vzniknúť z neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú byť podľa § 53 Občianskeho zákonníka absolútne neplatné. Za sporné pohľadávky žalobca označil pohľadávky, ktorých právnym základom mal byť nárok žalobcu na zmluvnú pokutu medzi žalovaným a jeho klientami, nárok žalobcu na tzv. deaktivčný poplatok (poplatok za prerušenie poskytovania služby a poplatok za obmedzenie poskytovania služby) a nárok žalobcu na poplatok za upomienku, ktoré žalobca považoval za neplatne dohodnuté. Nakoľko išlo o neexistujúce pohľadávky založené na neprijateľných zmluvných podmienkach, tieto pohľadávky žalovanému voči klientom nevznikli, neexistovali a neexistujú, a preto ani nemôžu a nemohli byť predmetom postúpenia zo žalovaného na žalobcu. Súd ako základnú prejudiciálnu otázku v konaní riešil, či časť Rámcovej zmluvy o postúpení, ktorou boli postúpené pohľadávky, ktorých vznik si žalovaný odvodzoval od neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, je v tejto časti platná a či žalobca bol žalovanému povinný zaplatiť odplatu za postúpené pohľadávky. Žalovaný v tomto smere dôvodne vytkol súdu, že sa nevyjadril k otázke dopadu vyslovenej neplatnosti časti predmetnej rámcovej zmluvy na jednotlivé odovzdávacie protokoly o postúpení pohľadávok. Odvolací súd zastáva názor, že vyslovená čiastočná neplatnosť sa netýka len samotnej Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.08.2015 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 23.06.2016, ale vzťahuje sa i na jednotlivé Odovzdávacie protokoly zo dňa 04.09.2015, 04.02.2016 a 23.06.2016 obsahujúce v prílohe Zoznam konkrétnych postupovaných pohľadávok, ktorými mali byť postúpené aj sporné neexistujúce pohľadávky. Uvedená skutočnosť však nemá vplyv na správnosť výrokov napadnutého rozsudku.

23. Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že v danom prípade neplatnosť postúpenia v časti sporných pohľadávok spôsobuje neplatnosť postúpenia aj v časti ostatných postúpených pohľadávok, vrátane neplatnosti rámcovej zmluvy ako celku. V čl. III ods. 1 Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok sa zmluvné strany dohodli na odplate za postúpenie konkrétnych pohľadávok vo výške 20 % zo súhrnnej výšky všetkých pohľadávok, ktorých postúpenie je predmetom postúpenia podľa jednotlivého odovzdávacieho protokolu o postúpení pohľadávok. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Článok V ods. 3 Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zakotvuje nárok postupníka na vrátenie príslušnej časti odplaty v prípade zániku postúpených pohľadávok v období medzi rozhodujúcim dňom a dátumom účinnosti postúpenia. Aj keď uvedené zmluvné ustanovenie sa týka odlišných prípadov ako je v prejednávanej veci, je z neho zrejmé, že zmluvné strany predvídali, že môžu nastať situácie, kedy postupníkovi vznikne nárok na vrátenie príslušnej časti odplaty, ktorú zaplatil, a teda takáto pohľadávka je oddeliteľná od ostatných existujúcich postúpených pohľadávok. Odvolací súd tak prisvedčil názoru žalobcu, že rámcová zmluva o postúpení pohľadávok pri čiastočne neexistujúcom predmete plnenia zachováva platnosť postúpenia v ostatnej časti, kedy neexistujúca pohľadávka je oddeliteľná od ostatných pohľadávok. Uvedenému nasvedčuje aj znenie ustanovenia čl. VI ods. 7 rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, podľa ktorého „Prípadný neúspech Postupníka v spore, hoci aj čiastočný, z dôvodu že súd v minulosti určil alebo v budúcnosti určí zmluvnú podmienku v Spotrebiteľskej zmluve za neplatnú, z dôvodu čoho nepriznal/nepriзна Postupníkovi Postupovanú pohľadávku alebo jej časť, nemá vplyv na platnosť tejto Zmluvy alebo platnosť postúpenia dotknutej Postúpenej pohľadávky“. Taktiež v odovzdávacích protokolov o postúpení pohľadávok sa postupník zaviazal zaplatiť odplatu vo výške 20 % z postupovanej hodnoty konkrétnych postupovaných pohľadávok. Okrem toho v aplikačnej praxi je nevyhnutné dôsledne zohľadniť princíp preferencie platnosti právnych úkonov, ktoré sa uskutočňujú s jednoznačným zámerom vyvolať riadne právne účinky. Z predmetného právneho úkonu nevyplýva, že by neexistencia pohľadávky a neplatnosť postúpenia v časti takejto neexistujúcej pohľadávky mala spôsobovať neplatnosť právneho úkonu v časti

existujúcich pohľadávok. Odvolací súd preto zastáva názor, že predmetná rámcová zmluva o postúpení pohľadávok v spojení s odovzdávacími protokolmi o postúpení pohľadávok nie je neplatná ako celok, ale len v časti, ktorou sa postupovali pohľadávky, ktorých vznik si žalovaný odvodzoval od neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

24. Vo vzťahu k meritu veci žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že súd nezdôvodnil svoj záver o tom, že podmienkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky má byť existencia postupovanej pohľadávky. Žalovaný zastával názor, že prípadná neexistencia postupovanej pohľadávky nevedie k neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ale má za následok zodpovednosť postupcu podľa § 527 ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka za to, že sa postupník nestal namiesto postupcu veriteľom pohľadávky s dohodnutým obsahom.

25. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pohľadávku možno postúpiť písomnou zmluvou, na základe ktorej namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) nastúpi do trvajúceho záväzku nový veriteľ (postupník). Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje súhlas dlžníka, keďže zmena v osobe veriteľa sa netýka jeho oprávnení a povinností vyplývajúcich pre neho zo záväzku. Na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky sa nevyžaduje ani to, aby dlžník o nej vedel. Nevyhnutným predpokladom postúpenia pohľadávky však vždy je, že musí ísť o pohľadávku určitú a existujúcu. Postupník sa na základe postúpenia stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobúda s príslušenstvom a všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Dlžník však nie je postúpením vo svojom právnom postavení dotknutý, pretože námietky, ktoré mal v čase postúpenia proti pohľadávke sa mu zachovávajú aj po postúpení. Pokiaľ teda s postúpenou pohľadávkou prechádza na postupníka aj príslušenstvo pohľadávky, pôjde o úroky, úroky z omeškania, poplatky z omeškania, prípadne náklady spojené s jej uplatnením.

26. Súd potom správne konštatoval, že pohľadávka, ktorá nikdy nevznikla, nemôže byť ani postúpená zmluvou o postúpení. Absolútna neplatnosť pôsobí priamo zo zákona, a to od počiatku a bez ohľadu na to, či sa tejto neplatnosti niekto dovoľá. Z tohto dôvodu zamýšľané právne účinky takéhoto právneho úkonu ani nevzniknú. Ako správne uviedol súd, nakoľko žalovaný vlastníkom týchto pohľadávok nikdy nebol, nemohol ich ani postúpiť na žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že ani žalobca sa nestal vlastníkom tejto pohľadávky a žalobcovi nemohla vzniknúť povinnosť žalovanému zaplatiť odplatu za postúpenie pohľadávky, nakoľko k žiadnemu postúpeniu tých pohľadávok, ktorých vznik sa odvodzuje od neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, nedošlo. Na základe uvedenej skutočnosti, odvolací súd zhodne sú súdom dospel k záveru, že v danom prípade došlo v časti o zaplatenie sumy 1.587.036,62 Eur s príslušenstvom k postúpeniu neexistujúcej pohľadávky a v tejto časti postúpenej pohľadávky je rámcová zmluva o postúpení pohľadávok v spojení s odovzdávacími protokolmi o postúpení pohľadávok podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná. Predmetom postúpenia pohľadávky na žalobcu bola totiž pohľadávka, ktorá bola v konaní zistená ako neexistujúca, potom ani nemohla byť postúpená, teda zmluva o postúpení nemôže byť v predmetnej časti platná, keď nemá predmet, právo spôsobilé byť predmetom postúpenia. Ak došlo na základe čiastočne neplatnej zmluvy k plneniu, zakladá takéto plnenie podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka bezdôvodné obohatenie. V danom prípade žalobca plnil žalovanému (zaplatil dojednanú odplatu) bez právneho dôvodu, čím došlo na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je žalovaný povinný vydať žalobcovi, na ktorého úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný.

27. Žalovaný v odvolaní namietal, že po tom, čo súd posúdil rámcovú zmluvu ako čiastočne neplatnú, nerozhodol o vzájomnej reštitučnej povinnosti strán sporu vyplývajúcej z § 457 Občianskeho zákonníka. V danom prípade teda žalovaný v odvolaní namieta absenciu výroku, nie nesprávnosť výroku existujúceho. Odvolací súd poukazuje na to, že v zmysle ust. § 225 ods. 1 CSP, ak nerozhodol súd v rozsudku o niektorej časti predmetu konania, môže strana do 15 dní od doručenia rozsudku navrhnúť jeho doplnenie. Žalovaný mal teda možnosť v lehote 15 dní od doručenia rozsudku podať súdu návrh na jeho doplnenie, čo však neurobil. Vzhľadom na to, že žalovaný v zákonnej lehote návrh na doplnenie rozsudku nepodal, uvedená skutočnosť je pre posúdenie správnosti napadnutého rozsudku v jeho výrokovej časti irelevantná. Navyiac, žalobca dôvodne poukazoval na to, že žalovaný v konaní netvrdil, ani nepreukázal, žiadne konkrétne plnenie, ktoré mal žalobca na základe neplatnej časti zmluvy nadobudnúť, a teda aj z tohto dôvodu je uvedená námietka žalovaného nedôvodná.

28. Žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že súd posudzoval neprijateľnosť zmluvných dojednaní, ktoré mali charakter zmluvných pokút, nie zo samotnej zmluvnej dokumentácie, ale len zo zoznamu, ktorý zostavil žalobca a ktorý mal obsahovať prehľad znení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným. Súd sa teda spoľahol na tento zoznam bez toho, aby mu žalobca ako dôkaz predložil príslušnú zmluvnú dokumentáciu, ktorú mu žalovaný spolu s postúpenými pohľadávkami odovzdal. Tento postup žalovaný považoval za nesprávny, keďže súd nemohol mať za preukázané, že uvedené formulácie zaradené žalobcom do súdu predloženého zoznamu sú skutočne súčasťou žalobcovi predloženej zmluvnej dokumentácie. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného zo dňa 21.02.2023 vo vzťahu k argumentácii žalovaného poukázal na to, že v konaní súdu predložil kompletnú zmluvnú dokumentáciu žalovaného, ktorú tento vytvoril k presadzovaniu nárokov na zaplatenie zmluvných pokút voči spotrebiteľom a ktorú žalobcovi odovzdal. Poukázal pritom na svoje podanie zo dňa 03.02.2018 (dokumentácia žalovaného bola predložená ako príloha elektronického podania), podanie zo dňa 31.07.2019 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch, a to z dôvodu jej rozsiahlosti a potom, čo sa súd na predbežnom prejednaní sporu dňa 11.06.2019 vyjadril k jej množstvu a k rozsahu súdneho spisu), podanie zo dňa 23.01.2020 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch), podanie zo dňa 07.01.2021 (dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch). Následne vo vyjadrení zo dňa 28.04.2023, ktorým žalovaný reagoval na vyjadrenie žalobcu zo dňa 21.02.2023, žalovaný už nenamietal, že by zo strany žalobcu nebola súdu predložená zmluvná dokumentácia, ale tvrdil, že jeho odvolacia námietka smerovala k tomu, že žalobca nepreukázal neprijateľnosť jednotlivých zmluvných dojednaní v konkrétnych spotrebiteľských zmluvách opisom rozhodujúcich skutočností tak, ako to požaduje § 132 ods. 1 CSP, ale v rozpore s § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nahradil odkazom na označené dôkazy. Aj túto námietku vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Vzhľadom na množstvo predložených dôkazov, nemôže byť žalobcovi na ľarchu, že pre uľahčenie ďalšieho postupu a z dôvodu prehľadnosti predložil súdu prehľad znení jednotlivých dojednaní o zmluvnej pokute, ktoré žalovaný v tejto dokumentácii použil. Ako uviedol žalobca, zmluvná dokumentácia bola súdu predložená na USB kľúčoch, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise, a teda súd mal pri rozhodovaní túto k dispozícii. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje i na bod 84. napadnutého rozsudku, v ktorom súd konštatoval, že prehľad znení ustanovení jednotlivých zmluvných pokút používaných žalovaným žalobca súdu doručil s tým, že žalobca navrhoval aby žalovaný, ako autor zmluvnej dokumentácie, predložil i prípadne iné ako žalobcom uvedené formulácie zmluvných pokút, od ktorých odvodzoval na žalobcu postupované nároky na zaplatenie zmluvnej pokuty, na základe ktorých by súd mohol vyhodnotiť a posúdiť to, ktoré dojednania o zmluvnej pokute považuje za platné a ktoré za neplatné. Žalovaný na návrh žalobcu nereagoval. Čo sa týka namietanej neplatnosti zmluvných dojednaní, odvolací súd má za to, že žalobca v konaní uviedol rozhodujúce skutočnosti a na ich preukázanie predložil relevantné dôkazy.

29. Ohľadne skúmania neprijateľnosti zmluvných podmienok sa odvolací súd plne stotožňuje s právnymi závermi súdu vyslovenými v napadnutom rozhodnutí. Súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol dôvody, pre ktoré dojednania žalovaného, na ktorých tento zakladal pohľadávky voči svojim klientom, a ktoré následne mal záujem postúpiť žalobcovi, týkajúce sa zmluvných pokút, považoval za neplatne dojednané. Neprijateľnosť zmluvných dojednaní žalovaného týkajúcich sa zmluvných pokút bola pritom súdmi Slovenskej republiky opakovane judikovaná, alebo aspoň konštatovaná. Súd v tejto súvislosti správne konštatoval, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky spôsobuje jej absolútnu neplatnosť, na ktorú je súd povinný prihliadať ex officio a to bez ohľadu na skutočnosť, že žalobca v tomto konaní postavenie spotrebiteľa nemá. Súd riadne odôvodnil aj posúdenie zmluvných dojednaní žalovaného, na ktorých tento zakladal pohľadávky voči svojim klientom, a ktoré sa pokúsil postúpiť žalobcovi týkajúce sa zaplatenia poplatku za upomienku v hodnote 4,99 Eur a tzv. deaktivčných poplatkov, poplatku za obmedzenie 19,80 Eur a poplatku za prerušenie služby 19,80 Eur, ako neprijateľných zmluvných podmienok. Aj neprijateľnosť zmluvných dojednaní žalovaného týkajúcich sa poplatku za obmedzenie a prerušenie poskytovania služby a sankčného poplatku za upomienku bola súdmi Slovenskej republiky opakovane judikovaná, alebo aspoň konštatovaná, pričom tieto súdne rozhodnutia obsahujú výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky dohodnutej žalovaným. Odvolací súd v tomto smere odkazuje na body 84. a 85. napadnutého rozsudku, v ktorých súd svoj právny názor bližšie odôvodnil a s ktorým odôvodnením sa odvolací súd stotožňuje. Odvolací súd nad rámec vyššie uvedeného podotýka, že neplatnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách si bol zjavne vedomý aj samotný žalovaný, keď do Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok bol zakomponovaný čl. VII ods. 1 písm. d), v ktorom sa uvádza, že právnym titulom časti postupovaných pohľadávok

je zmluvná pokuta zo Zmlúv o poskytovaní verejných služieb, ktorá bola v publikovanej slovenskej judikatúre označená ako neprijateľná, a teda neplatná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách.

30. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalovaného, v zmysle ktorej mal byť súd povinný samostatne skúmať a odôvodniť ne/prijateľnosť zmluvných podmienok v každej jednotlivéj veci zo 130 tisíc prípadov sporných pohľadávok. Takéto tvrdenie považuje odvolací súd za účelové. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalovaného, že neplatnosť je určená len medzi účastníkmi zmluvy ako stranami sporu a výlučne v ich právnom vzťahu, ktorý bol predmetom posúdenia v konkrétnom súdnom konaní. Súd v tomto smere dôvodne poukázal rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV.ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.02.2011 v ktorom vyslovil, že súd nemôže sám rozlišovať medzi konaniami jednotlivých zákazníkov žalobcu, najmä rozlišovať pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok pohnútky spotrebiteľov, ktorí od počiatku mali v úmysle porušiť povinnosti od tých, ktorých okolnosti donútili porušiť zmluvnú povinnosť, pretože takéto uplatnenie nárokov musí rozlíšiť a rozdeliť už samotná formulácia zmluvných ustanovení, ale musí vždy posudzovať charakter zmluvných dojednaní v súvislosti s aplikáciou na neurčitý okruh spotrebiteľov. Ak je zmluvná podmienka neprijateľná voči určitému počtu spotrebiteľov, musí sa absolútna neplatnosť zmluvnej podmienky vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, v ktorom je takáto neplatná zmluvná podmienka použitá. Zároveň, zmluvná podmienka určená právoplatným súdnym rozhodnutím za neprijateľnú sa považuje za neplatnú, pričom nie je rozhodujúce, ktorý zo všeobecných súdov Slovenskej republiky rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Dodávateľ tak nemôže používať túto podmienku alebo podmienku s rovnakým významom v zmluvách so všetkými ďalšími spotrebiteľmi. Zo znenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že povinnosť zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky (a teda aj povinnosť zdržať sa uplatňovania si plnenia z nej) sa viaže na pôvodného dodávateľa, ako aj na každého jeho právneho nástupcu. Z uvedeného dôvodu ani žalobca ako postupník nesmie uplatňovať nárok vyplývajúci z právoplatne judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd tiež dôvodne uviedol, že vzhľadom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka nemusel (nemohol) podrobiť uvedenú zmluvnú podmienku opätovnému skúmaniu, pretože je právoplatne judikovaná ako neprijateľná a iný postup by relativizoval ciele spotrebiteľského práva zabrániť súvislému používaniu nekalej klauzuly, ktoré má súd naplniť a nie svojou rozhodovacou činnosťou spochybňovať a popierať.

31. V danom prípade neobstojí ani námietka žalovaného, že postupom súdu mali byť narušené pravidlá príslušnosti krajského súdu pre abstraktnú kontrolu spotrebiteľských zmlúv, ako aj pravidlá na jej uskutočnenie v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. V konaní o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov súd skúma neprijateľnosť zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, nekalé obchodné praktiky a iné porušenia ustanovení právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa nezávisle od okolností konkrétneho prípadu, pričom takúto žalobu môže proti obchodníkovi podať oprávnená osoba alebo orgán dohľadu alebo samoregulačný orgán podľa osobitného predpisu s právnou subjektivitou. V prejednávanej veci sa však žalobca ako podnikateľ podanou žalobou domáha voči žalovanému zaplata peňažnej sumy titulom vydania bezdôvodného obohatenia, vzhľadom na čo bolo potrebné ako prejudiciálnu otázku posúdiť platnosť postúpenia časti pohľadávok, ktorých vznik žalovaný odvodzoval od neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade súdu nič nebránilo takúto žalobu prejednať a vo veci rozhodnúť.

32. S poukazom na vyššie uvedené súd správne konštatoval, že pokiaľ spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky je v tejto časti absolútne neplatná. Na základe takýchto neprijateľných zmluvných podmienok nemôže vzniknúť žiadne právo, teda ani nárok žalovaného na zaplata zmluvných pokút, poplatkov za odpojenie a upomienok nemohol nikdy riadne a platne vzniknúť. Keďže tento nárok nikdy nevznikol, nemohol byť ani predmetom zmluvy o postúpení nakoľko predmetom postúpenia môže byť len existujúca pohľadávka a môže to byť iba právo zo záväzkového vzťahu. Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok v spojení s odovzdávacími protokolmi o postúpení pohľadávok je preto v tých častiach, v ktorých boli postupované pohľadávky, ktoré nikdy neexistovali, neplatná. Súd preto postupoval správne, keď I. výrokom napadnutého rozsudku zaviazal žalovaného na zaplata časti žalovanej sumy, ktorá zodpovedá žalobcom už poskytnutej odplate za pohľadávky, ktoré mali vzniknúť na základe neplatných ustanovení spotrebiteľských zmlúv.

33. Žalovaný odvolaním ďalej napadol V. výrok rozsudku, ktorým súd zamietol vzájomnú žalobu žalovaného, ktorá spočívala zo sumy 997.134 eur spolu s príslušenstvom pozostávajúca zo zaplatenia sumy 591.629 eur, po zohľadnení korekcie (5% z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 1. Odovzdávajúceho protokolu), sumy 155.505 eur po zohľadnení korekcie (10 % z hodnoty postupovaných pohľadávok, ktorú žalobca žalovanému neuhradil v zmysle 3. Odovzdávajúceho protokolu) a z nároku žalovaného na zmluvnú pokutu v hodnote 250.000 eur pre prípad nesplnenia povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanému odmenu v dohodnutej výške za postúpené pohľadávky v zmysle čl. II ods. Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu, že nakoľko súd dospel k záveru, že predmetom postúpenia boli neexistujúce pohľadávky, nemohol priznať nárok žalovaného, ktorým si uplatňoval zaplatenie odplaty za postúpenie takýchto neexistujúcich pohľadávok a samozrejme ani sankciu za neuhradenie takejto odplaty. Žalobca pritom dôvodne poukazoval na skutočnosť, že žalovaný v konaní o svojej vzájomnej žalobe vznik a existenciu žalobcom namietaných nárokov (vymedzených pohľadávok), ako ani ich postúpenie na žalobcu, nepreukázal a rovnako nepreukázal ani vznik nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty podľa čl. II ods. 6 Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok.

34. Žalobca podal odvolanie voči výroku III. rozsudku, ktorým súd vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol. Zamietnutá časť žaloby sa týkala uplatneného nároku žalobcu na náhradu skutočnej škody v sume 302.939,91 Eur a ušlého zisku v sume 3.427.897,38 Eur. Odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné z nasledujúcich dôvodov:

35. Právna úprava zodpovednosti za škodu je pomerne zložitá, najmä svojim systematickým usporiadaním v predpisoch súkromného práva. Nachádza sa tak v Občianskom ako aj Obchodnom zákonníku. Predpokladom pre vznik zodpovednosti je protiprávne konanie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym konaním. Existenciu týchto predpokladov musí preukázať poškodený. Bez zreteľa na to, v akej právnej úprave je obsiahnutá zodpovednosť za škodu, predpokladom tejto zodpovednosti je vždy existencia škody. Vo všeobecnosti je pojem „škoda“ v právnej teórii, ako aj v súdnej praxi ustálený a považuje sa za ňu majetková ujma, ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Za protiprávne konanie ako predpoklad zodpovednosti za škodu je označované konanie, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, teda konanie, ktoré porušuje hmotnoprávne vzťahy. O protiprávne konanie môže ísť len vtedy, ak konanie je v rozpore s existujúcou hmotnoprávnou právnou úpravou spoločenských vzťahov, alebo je v rozpore so zmluvným dojednaním. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach.

36. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4 M Cdo 23/2008 zo dňa 21. decembra 2009 uviedol „Pod pojmom škoda v zmysle citovaného ustanovenia § 442 ods. 1 Obč. zákonníka sa chápe ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi, a je teda napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým poskytnutím peňazí, ak nedochádza k naturálnej reštitúcii. Náhrada škody, ak má plniť reparačnú (reštitučnú) funkciu, má zabezpečiť poškodenému plnú kompenzáciu spôsobenej ujmy, nie však viac. Rozlišujú sa dva druhy škody a to skutočná škoda a ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného a reprezentujúca majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. To, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk), je ujmou spočívajúcou v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je to u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu (výnosu). Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu vecí (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti). Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu (škodná udalosť), teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný príjem poškodený prišiel.“

37. O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide pri priamej väzbe javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok).... V postupnom slede javov je

každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku preto musí byť preto priamy, bezprostredný, nepretržitý, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 69/2015 zo dňa 11.02.2015)

38. Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie sumy 302.939,91 Eur, ktorý má predstavovať skutočnú škodu žalobcu, spočívajúcu v úrokových nákladoch vynaložených žalobcom na financovanie odplaty za postúpenie nepostúpených neexistujúcich pohľadávok prostredníctvom úverových zmlúv, odvolací súd zhodne so súdom dospel k záveru, že takýto nárok nie je možné žalobcovi priznať. Žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov pre priznanie nároku na náhradu tvrdenej skutočnej škody. Podľa názoru odvolacieho súdu, skutočnosť, že žalobca sa rozhodol financovať odplatu za postúpenie predmetných pohľadávok prostredníctvom úveru, je potrebné považovať za obchodné rozhodnutie žalobcu a súčasť jeho podnikateľského rizika. V takomto prípade medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom tvrdenej škody na strane žalobcu absentuje priama príčinná súvislosť, t.j. vzťah príčiny a následku, keďže skutočnosť, že žalobcovi vznikli úrokové náklady na zabezpečenie finančných prostriedkov na zaplatenie odplaty žalobcom žalovanému vo vzťahu k neexistujúcim a nepostúpeným pohľadávkam bezprostredne nesúvisí s konaním žalovaného a neplatným postúpením pohľadávok. Zodpovednosť nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite.

39. Žalovaný zároveň v tejto súvislosti dôvodne poukazoval na právnu úpravu obsiahnutú v ust. § 268 Obchodného zákonníka, podľa ktorého „Kto spôsobil neplatnosť právneho úkonu, je povinný nahradiť škodu osobe, ktorej bol právny úkon určený, ibaže táto osoba o neplatnosti právneho úkonu vedela. Pre náhradu tejto škody platia obdobne ustanovenia o náhrade škody spôsobenej porušením zmluvnej povinnosti (§ 373 a nasl.)“. Zodpovednosť za škodu spôsobenú neplatnosťou právneho úkonu je osobitnou právnou úpravou náhrady škody. Za škodu zodpovedá tá osoba, ktorá spôsobila neplatnosť právneho úkonu. Bez tejto právnej úpravy by nebolo možné osobu, ktorá spôsobila neplatnosť právneho úkonu, postihnúť zodpovednosťou podľa § 373, pretože táto osoba neporušila povinnosť zo záväzku. Je tu špeciálne koncipovaný protiprávny úkon, ktorým je spôsobenie neplatnosti právneho úkonu. Ide tu o zodpovednosť mimozmluvnú (deliktuálnu), pretože nie je dôsledkom porušenia zmluvnej povinnosti. Vzniknutá škoda musí byť v príčinnej súvislosti s neplatnosťou právneho úkonu. Škodca zodpovedá len za tú škodu, ktorá vznikla poškodenému v dôsledku neplatnosti právneho úkonu. Ide o objektívnu zodpovednosť, ktorej sa škodca môže zbaviť len vtedy, ak osoba, ktorej bol právny úkon určený, o neplatnosti vedela, teda ide o nedostatok dobrej viery oprávnenej strany. Ako už bolo vyššie uvedené, v čl. VII ods. 1 písm. d) Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok sa uvádza, že právnym titulom časti postupovaných pohľadávok je zmluvná pokuta zo Zmlúv o poskytovaní verejných služieb, ktorá bola v publikovanej slovenskej judikatúre označená ako neprijateľná, a teda neplatná zmluvná podmienka v spotrebiteľských zmluvách. Žalobca, ktorý takúto zmluvu podpísal preto vedel, že predmetom postúpenia majú byť aj neexistujúce pohľadávky, a teda že v tejto časti sa jedná o neplatný právny úkon. S poukazom na uvedené žalobcovi neprináleží domáhať sa preplatenia úrokových nákladov vynaložených na financovanie odplaty za postúpenie nepostúpených neexistujúcich pohľadávok prostredníctvom úverových zmlúv.

40. Ohľadne tvrdeného ušlého zisku žalobcu v sume 3.427.897,38 Eur spočívajúceho v nemožnosti vymáhať pohľadávky, ktoré mu mali byť postúpené, sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu, že v prípade žalobcu by bolo možné za ušlý zisk považovať taký zisk, ktorý by bol dosiahnutý v prípade ak by zmluva neobsahovala pohľadávky, ktoré v skutočnosti neexistovali a žalobca by nezaplatil úhradu za tieto pohľadávky. Za ušlý zisk nemožno považovať taký zisk, ktorý by mal žalobca dosiahnuť v prípade ak by neplatné a nikdy neexistujúce pohľadávky reálne existovali. V prípade žalobcu by bolo nutné preukázať aký zisk by dosiahol ak by súčasťou zmluvy o postúpení boli iba skutočne reálne existujúce pohľadávky resp. ak by neuhradil odplatu týchto pohľadávok. Z vykonaného dokazovania však tieto skutočnosti opäť nevyplývajú. Je pravdou, že poškodený má právo voľby, môže buď požadovať skutočne ušlý zisk a ten aj preukázať, alebo v zmysle § 381 môže požadovať abstraktný ušlý zisk, avšak dôkazné bremeno aj ohľadne tohto zisku je na strane poškodeného. Žalobca v konaní existenciu takejto ujmy v podobe straty dôvodne očakávaného prínosu v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti) nepreukázal.

41. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho, kto existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Strana, ktorá neoznačila dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení, nesie nepriaznivé dôsledky v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré bude vychádzať zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Dôsledkom toho, že tvrdenie strany nie je preukázané (v tom zmysle, že súd ho nepovažuje za pravdivé) na základe navrhnutých dôkazov, je pre stranu nepriaznivé rozhodnutie.

42. Čo sa týka výroku IV. a VI. napadnutého rozsudku, ktorými súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania, tieto výroky žalobca a žalovaný odvolaním napadli len ako závislé výroky od výrokov vo veci samej. Vzhľadom na to, že odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie vo výrokoch, ktorými súd rozhodol o žalobe žalobcu a vzájomnej žalobe žalovaného za vecne správne, za správny považoval i IV. a VI. výrok napadnutého rozsudku, ktorými súd s poukazom na ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa pomeru úspechu a neúspechu strán vo veci, rozhodol tak, že priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania o žalobe žalobcu v rozsahu 47,02 % a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe žalovaného v plnom rozsahu.

43. Odvolací súd považuje za potrebné doplniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom konaní, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 16.11.2011, sp. zn. 6 Cdo 145/2011).

44. Odvolací súd s ohľadom na vyššie uvedené napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 42Cb/199/2017-3616 zo dňa 23. septembra 2022 v napadnutej časti I., III., IV., V. a VI. výroku v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

45. O nároku na náhradu trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1, 2 CSP. Okresný súd Bratislava II konanie v časti o zaplatenie istiny 672.722,58 Eur a úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 672.722,58 Eur od 09.11.2018 do zaplatenia zastavil. Vzhľadom na to, že voči II. výroku odvolanie žiadna zo strán sporu nepodala, rozhodnutie v tejto časti nadobudlo právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania v časti týkajúcej sa žaloby žalobcu zostala istina v sume 5.317.873,91 eur s príslušenstvom. Vzhľadom na to, že odvolací súd vyhodnotil podané odvolania žalobcu a žalovaného ako nedôvodné a rozsudok v napadnutej časti potvrdil, úspech mal žalobca v odvolacom konaní o žalobe žalobcu v pomere 29,84 % a neúspech v pomere 70,16 %. Naproti tomu, žalovaný mal v odvolacom konaní o žalobe žalobcu úspech v pomere 70,16 % a neúspech v pomere 29,84 %. V zmysle uvedenej kalkulácie, bol výsledný čistý úspech žalovaného v odvolacom konaní o žalobe žalobcu 40,32 % (70,16 % - 29,84 %). Nakoľko mal žalobca v odvolacom konaní o vzájomnej žalobe plný úspech, odvolací súd priznal žalobcovi v odvolacom konaní o vzájomnej žalobe žalovaného nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu.

46. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).